ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ
«ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ» ԽՄԲԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ՊԱՐՈՆ ԱԼԵՆ ՍԻՄՈՆՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ պարոն Սիմոնյան,

Առաջնորդվելով «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» սահմանադրական օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետով և 144-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝ Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի «Քաղաքացիական պայմանագիր» խմբակցության 22.11.2024թ.-ի որոշմամբ՝ Բարձրագույն դատական խորհրդի անդամի պաշտոնում թեկնածու է առաջադրվել Ալեքսանդր Սերգեյի Սիրունյանը:

«Քաղաքացիական պայմանագիր» խմբակցության անունից թեկնածուին իրավասու է ներկայացնել խմբակցության քարտուղար Արթուր Հովհաննիսյանը:

Կից ներկայացվում է Բարձրագույն դատական խորհրդի անդամի պաշտոնում թեկնածու առաջադրելու վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի «Քաղաքացիական պայմանագիր» խմբակցության որոշումը, ինչպես նաև տվյալ պաշտոնի համար օրենքով սահմանված պահանջների ապահովումը հավաստող փաստաթղթերը:

ԽՄԲԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐ՝ **ՀԱՅԿ ԿՈՆՋՈՐՅԱՆ**

22.11.2024թ.

095, Երևան, Մ. Բաղրամյանի պող., 19 Հեռ.՝ (374 11) 513 281

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ
«ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ» ԽՄԲԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՈՐՈՇՈՒՄ

ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԴԱՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ԱՆԴԱՄԻ ՊԱՇՏՈՆՈՒՄ ԹԵԿՆԱԾՈՒ ԱՌԱՋԱԴՐԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Առաջնորդվելով «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» սահմանադրական օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետով և 144-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝ «Քաղաքացիական պայմանագիր» խմբակցությունը որոշեց.

1. Բարձրագույն դատական խորհրդի անդամի պաշտոնում թեկնածու առաջադրել Ալեքսանդր Սերգեյի Սիրունյանին:

2. «Քաղաքացիական պայմանագիր» խմբակցության անունից թեկնածուին իրավասու է ներկայացնել խմբակցության քարտուղար Արթուր Հովհաննիսյանը:

3. «Քաղաքացիական պայմանագիր» խմբակցության որոշումը, ինչպես նաև օրենքով սահմանված պահանջների ապահովումը հավաստող փաստաթղթերը ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի նախագահին:

ԽՄԲԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐ՝ **ՀԱՅԿ ԿՈՆՋՈՐՅԱՆ**

22.11.2024թ.

095, Երևան, Մ. Բաղրամյանի պող., 19 Հեռ.՝ (374 11) 513 281

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԴԱՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԱՆԴԱՄԻ ՊԱՇՏՈՆՈՒՄ ԸՆՏՐՎԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Ես՝ Ալեքսանդր Սերգեյի Սիրունյանս, «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» սահմանադրական օրենքի 144-րդ հոդվածի 2-րդ մասի և Ազգային ժողովի աշխատակարգի 96-րդ կետի 8-րդ ենթակետի համաձայն՝ տալիս եմ իմ համաձայնությունը Բարձրագույն դատական խորհուրդի անդամի պաշտոնում ընտրվելու վերաբերյալ:

ՀԱՐԳԱՆՔՈՎ՝ **ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՍԵՐԳԵՅԻ ՍԻՐՈՒՆՅԱՆ**

21.11.2024թ.

ԴԻՊԼՈՄ

ШВ № 687198

Սույն դիպլոմը տրված է Հակոբյան Սերգեյ Ալեքսանդրի Սերգեյանին այն մասին, որ նա 1988 թվականին ընդունվել է Երևանի պետական համալսարանը և 1993 թվականին ավարտել է հիշյալ համալսարանը՝ ստանալով «Ժուռնալիստիկա» մասնագիտությամբ Պետական քննական հանձնաժողովի 1993 թ. հունիսի 15-ի որոշմամբ տրված է

Ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետի դեկան՝

Պետական քննական հանձնաժողովի նախագահ՝

Ռեկտոր՝

Քարտուղար՝

Ք. Երևան «23» 08 1993 թ.

Գրանցման № 55384

ա. տ.

Армянский яз.

ДИПЛОМ

ШВ № 687198

Настоящий диплом выдан Сергуняну Александру Сергеевичу

в том, что он в 1988 году поступил в Ереванский гос. университет

и в 1993 году окончил полный курс наук Ереванского государственного университета

по специальности „Журналистика"

Решением Государственной экзаменационной комиссии от „15" июня 1993 г. Сергуняну А. С.

присвоена квалификация юриста.

Председатель Государственной экзаменационной комиссии

Ректор

Секретарь

Город Ереван „23" 08 1993 г.

м. п.

Регистрационный № 55384

Московская типография Гознака. 1991.

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

ՎԵՐՋԻՆ ՉՈՐՍ ՏԱՐՈՒՄ ՄԻԱՅՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻ ՀԱՆԴԻՍԱՆԱԼՈՒ ԵՎ ՎԵՐՋԻՆ ՉՈՐՍ ՏԱՐՈՒՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ՄՇՏԱՊԵՍ ԲՆԱԿՎԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Քաղաքացի Ալեքսանդր Սերգեյի Սիրունյանը
/անուն, հայրանուն, ազգանուն/

Անձը հաստատող փաստաթուղթ՝
/u

վերջին չորս տարում հանդիսանում է միայն Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի և վերջին չորս տարում մշտապես բնակվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

ՀՀ ՆԳՆ միգրացիայի և քաղաքացիության ծառայության բնակչության պետական ռեգիստրի վարման բաժնի պետ Վաղինակ Նիկողոսյան

Recoverable Signature

X

ՎԱՂԻՆԱԿ ՆԻԿՈՂՈՍՅԱՆ

Signed by: NIKOGHOSYAN VAGHINAK 1105860361

Կ. Տ.

«15» 11 2024թ.

N 42194/61211982-24

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԳՈՐԾԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԳԼԽԱՎՈՐ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ԿՈՏԱՅՔԻ ԲԱԺԻՆ

ք.Աբովյան Զ.Անդրանիկի փող. 5
հեռ. ֆաքս (+374 -10) 59-06-14
ԹԻՎ 69 337
«13» 11 2024թ

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ն Ք

Տրվում է Ալեքսանդր Սերգեյի Սիրունյանին /ծնված 25.11.1971թ./, որ նա ՀՀ ՆԳՆ ոստիկանության ինֆորմացիոն կենտրոնի հաշվառումներով չի անցնում, դատվածություն չունի, հետախուզման մեջ չի գտնվում, նրա վերաբերյալ վարկաբեկիչ նյութեր չկան, ինչպես նաև օրենքով սահմանված կարգով չի զրկվել որոշակի պաշտոն զբաղեցնելու իրավունքից:

Տեղեկանքը տրվում է ներկայացնելու ՀՀ Ազգային ժողով:

Պետ,
ոստիկանության փոխգնդապետ *Բ.Աղաբաբյան*

կատ .՝Ռ.Ղուկասյան

ԴԱՏԱԿԱՆ ԴԵՊԱՐՏԱՄԵՆՏԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

0009, ք.Երևան, Կորյուն 15/1, Հեռ. (00374 10) 511-771, www.court.am

№ ԴԴ-1 Ա-9261

«21» նոյեմբերի 2024թ.

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՍԵՐԳԵՅԻ ՍԻՐՈՒՆՅԱՆԻՆ

Հարգելի պարոն Սիրունյան,

Ի պատասխան Դատական դեպարտամենտի կենտրոնական մարմնում 14.11.2024թ. մուտքագրված Ձեր դիմումի.

Տեղեկացվում է, որ Ալեքսանդր Սերգեյի Սիրունյանը

դատական կարգով սնանկ չի ճանաչվել:

Հարկ է նշել, որ համապատասխան ուսումնասիրությունն իրականացվել է «Դատական համակարգ» տեղեկատվական համակարգչային ծրագրի միջոցով (սկսած՝ 2008 թվականից):

ՀԱՐԳԱՆՔՈՎ՝

ՆԱԻՐԻ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

Դատական պրակտիկայի վերլուծության և մշտադիտարկման վարչություն
Կատ.՝ Ա.Վարդանյան
Հեռ (010) 511-831

ԴԱՏԱԿԱՆ ԴԵՊԱՐՏԱՄԵՆՏ

0009, ք.Երևան, Կորյուն 15/1, Հեռ. (00374 10) 511-794, www.court.am

№ ԴԴՎ-1 2-9156

«15» նոյեմբերի 2024թ.

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՍԵՐԳԵՅԻ ՍԻՐՈՒՆՅԱՆԻՆ

Հարգելի պարոն Սիրունյան,

Ի պատասխան Դատական դեպարտամենտի կենտրոնական մարմնում 14.11.2024թ. մուտքագրված Ձեր դիմումի՝ տեղեկացվում է, որ ըստ «Դատական համակարգ» տեղեկատվական համակարգչային ծրագրում առկա տվյալների (սկսած՝ 2008 թվականից)՝ ՀՀ առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանների կողմից Ալեքսանդր Սերգեյի Սիրունյանին

անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ ճանաչելու վերաբերյալ դատական ակտեր չեն կայացվել:

ՀԱՐԳԱՆՔՈՎ՝

ԴԱՏԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱՅԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՏԱՐՈՂ

ՌՈՒԶԱՆՆԱ ԱՄԻՐՋԱՆՅԱՆ

Դատական պրակտիկայի վերլուծության և մշտադիտարկման վարչություն
Կատ.՝ Ս. Սարգսյան
Հեռ. (010) 511-821

Ա. Տ Ե Ղ Ա Կ Ա Ն

Ժ Ե Ն Ի Ա Լ Ի Ս Տ Ի Ի Վ Ա Ր Ձ Ո Ւ Կ Ա Ն

Ա Ր Ձ Ա Կ Ա Գ Ի Ր

Ա Ր Ձ Ա Կ Ա Գ Ի Ր

Ա Ր Ձ Ա Կ Ա Գ Ի Ր

ВЫСШАЯ АТТЕСТАЦИОННАЯ КОМИССИЯ
РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ

ДИПЛОМ

Решением специализированного совета
Ереванского государственного университета
Сируняну Александру Сергеевичу
присуждена ученая степень кандидата
юридических наук

SUPREME CERTIFYING COMMISSION
OF THE REPUBLIC OF ARMENIA

DIPLOMA

By the resolution of the Council
of Yerevan State University
Aleksandr S. Sirunyan
has been awarded the degree of Doctor of Law

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՎԿԱՅԱԳԻՐ

Ա №00789

Երևանի պետական համալսարանի
մասնագիտական խորհրդի որոշմամբ
Ալեքսանդր Սերգեյի Սիրունյանին
շնորհվել է իրավաբանական գիտությունների
թեկնածուի գիտական աստիճան

ՀՀ ԲՈՀ-ի նախագահ

խորհրդի նախագահ

26.04.1999թ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԴԻՊԼՈՄ

Դ № 01904

Հաստատված է
ՀՀ Բարձրագույն որակավորման
հանձնաժողով
(արձանագրություն № 20)

Երևանի պետական համալսարանի
գիտական խորհրդի 18.06.2009թ. որոշմամբ

Ալեքսանդր Սերգեյի Սիրունյանին

շնորհվել է դոցենտի գիտական կոչում
իրավաբանություն
մասնագիտությամբ

Գիտական խորհրդի նախագահ

ք. Երևան *03.08.2009թ.*

РЕСПУБЛИКА АРМЕНИЯ

ДИПЛОМ

Д № 01904

Утверждено
Высшей аттестационной
комиссией РА
(протокол № 20)

Решением Ученого совета
Ереванского государственного университета
от 18.06.2009г.

Сируняну Александру Сергеевичу

присвоено ученое звание **доцента**
по специальности
юриспруденция

Председатель Ученого совета

г. Ереван *03.08.2009г.*

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՍԵՐԳԵՅԻ ՍԻՐՈՒՆՅԱՆ

Գիտնականի տվյալները պարունակող քարտ

1993 թվականին ավարտել եմ Երեւանի պետական համալսարանի իրավաբանական ֆակուլտետը:

1998 թվականին պաշտպանել եմ թեկնածուական ատենախոսություն, ստացել իրավաբանական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան:

2001-2013թթ. դասավանդել եմ Երեւանի պետական համալսարանի իրավաբանական ֆակուլտետի քաղաքացիական դատավարության ամբիոնում:

Գիտական աշխատանքներ

- «Լիցենզավորման ինստիտուտը Հայաստանի իրավական համակարգում». Երևան. «Առերեսում-Անի». 1998թ.,
- «Տնտեսական գործունեության լիցենզավորումը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ». ԻԳԹ գիտական աստիճանի հայցման ատենախոսություն. ԵՊՀ 001 մասնագիտական խորհուրդ,
- «Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինական իրավունք». Երևան. «Ասողիկ». 2000թ.,
- «Պատասխանատվությունը քաղաքաշինության բնագավառում իրավախախտումների համար».Երևան. «Ասողիկ». 2001թ.,
- «Օրինականությունը եւ կարգապահությունը քաղաքաշինության բնագավառում».Երևան. «Ասողիկ». 2003թ.,
- «Իրավագիտություն-դասախոսություններ բժշկական ուսումնական հաստատությունների ուսանողների համար».Երևան. «Ասողիկ». 2003թ.,
- «Պատիժներ, հարկադրանք եւ դատախազական հսկողության հարցեր». Երևան. «Գասպրինտ». 2009թ.,
- «Պետական շահերի դատական պաշտպանությունը». Երևան. ԵՊՀ հրատարակչություն. 2010թ.
- Շուրջ 3 տասնյակ գիտական հոդվածներ:

Ալեքսանդր Սիրունյան

Ա. Ս. ՍԻՐՈՒՆՅԱՆ

ԼԻՑԵՆԶԱՎՈՐՄԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ

Ա.Ս.Սիրունյան

ԼԻՑԵՆԶԱՎՈՐՄԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ

ԵՐԵՎԱՆ-1998

ԳՏՀ 342.5 (479.25)
ԳՄԴ 67.99 (2Հ)
Ս 555

Սիրունյան Ա. Ս. ԼԻՑԵՆԶԱՎՈՐՄԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ
Երեւան, «Առերեսում»-ԱՆԻ
1998թ.-198էջ

U 1202000000
845(01)-98

© Ա.Սիրունյան 1998թ.
© «Առերեսում»-ԱՆԻ 1998թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Նախաբան 5
Ներածություն 7
Գլուխ 1. Տնտեսության պետական կարգավորումը շուկայի պայմաններում և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությունում լիցենզավորման ինստիտուտի առաջացման սոցիալ-տնտեսական և իրավական նախադրյալները 17
§1. Տնտեսության պետական կարգավորումը շուկայի պայմաններում 17

§2. Հայաստանի Հանրապետության օրենդրությունում լիցենզավորման ինստիտուտի առաջացման սոցիալ-տնտեսական և իրավական նախադրյալները 23

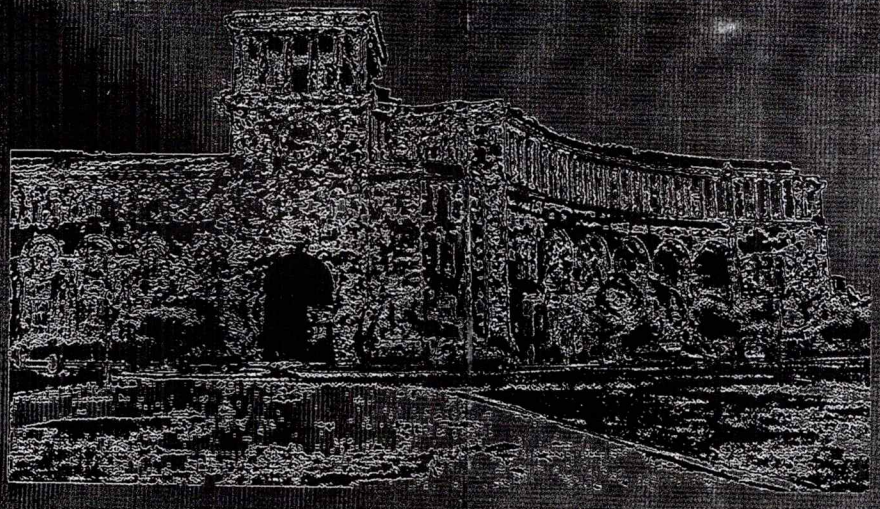
Գլուխ 2. Լիցենզավորման էությունը 32
§1. Լիցենզավորումը որպես տնտեսական գործունեության պետական կարգավորման միջոց 32
§2. Լիցենզավորումը որպես տնտեսական գործունեության ազատականացման միջոց 49
§3. Լիցենզավորումը որպես բյուջեի հսմալրման միջոց: Լիցենզիոն վարձահատույց 54
§4. Լիցենզավորումը տնտեսության պետական կարգավորման մեթոդների համակարգում 58

Գլուխ 3. Լիցենզավորման ինստիտուտի իրավաբանական բնույթը 74
§1. Լիցենզավորման հասկացությունը 74
1.1. Լիցենզավորման ինստիտուտի առարկան 74
1.2. Լիցենզավորման ինստիտուտի տեղը իրավական համակարգում: Լիցենզավորման ինստիտուտի մեթոդը 76
1.3. Լիցենզավորման ինստիտուտի խնդիրները 86
1.4. Լիցենզավորման ինստիտուտի սկզբունքները 87
§2. Լիցենզավորման ինստիտուտի կառուցվածքի բնորոշ գծերը 88
..
§3. Լիցենզավորման չափանիշները և այդ հարցում պետության իրավասությունը 91

АЛЕКСАНДР СИРУНЯН

ГРАДОСТРОИТЕЛЬНОЕ ПРАВО

РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ

ЕРЕВАН 2000

УДК 711+342.5 (479.25)
ББК 85.118+67.99 (2Ар)
С 407

С 407

Сирунян А
Градостроительное право Республики Армения. -Ер.: Асогик, 2000. - 170 с.

Рекомендовано к изданию решением Научно-учебного центра Генеральной прокуратуры Республики Армения

Редактор первого издания заместитель Генерального прокурора Республики Армения, государственный советник юстиции второго класса, кандидат юридических наук А.ХАЧАТУРЯН

Консультант первого издания директор национального музея-института архитектуры Армении, кандидат архитектуры, член-корреспондент Армянской инженерной академии, профессор А.ГРИГОРЯН

Երաշխավորված է հրատարակման Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր դատախազության գիտատեսումնական կենտրոնի որոշմամբ

Առաջին հրատարակման խմբագիր՝ Հայաստանի Հանրապետության Գլխավոր դատախազի տեղակալ, արդարադատության երկրորդ դասի պետական խորհրդական, իրավաբանական գիտությունների թեկնածու Ա.ԽԱՉԱՏՈՒՐՅԱՆ

Առաջին հրատարակման խորհրդատու՝ Հայաստանի Հանրապետության ազգային քանդակագործական ինստիտուտի տնօրեն, ճարտարապետության թեկնածու, Հայաստանի ճարտարագիտական ակադեմիայի թղթակից անդամ, պրոֆեսոր Ա.ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Литературный редактор и корректор И.Саакян
Художник А.Нерсисян
Компютерное оформление Д. Дабагян

Издание осуществлено при содействии ГАОЗТ мэрии города Еревана «Ереванский метрополитен» и Фонда содействия становлению гражданского общества и правового государства «Генрих Хачатрян»

С 4902030000 2000
0136(01)-2000

ББК 85.118+67.99(2Ар)

ISBN 99930 - 856 - 9 - 3

© Сирунян А,1999

АЛЕКСАНДР СИРУНЯН

ГРАДОСТРОИТЕЛЬНОЕ ПРАВО РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ
(научно-практическое пособие)

издание второе дополненное и переработанное

Правовые акты даны по состоянию на 1 ноября 2000 года

Ереван **2000**

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՍԻՐՈՒՆՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

(գիտա-գործնական ձեռնարկ)

երկրորդ, լրացված և վերամշակված
հրատարակություն

Իրավական ակտերը տրված են
2000 թվականի նոյեմբերի 1-ի դրությամբ

Երևան-2000

ПРЕДИСЛОВИЕ К АРМЯНСКОМУ ИЗДАНИЮ

Многоуважаемые коллеги! Вашему вниманию представляется научно-практическое пособие «Градостроительное право Республики Армения».

За последние годы в Армении принят ряд нормативных актов, регулирующих общественные отношения в области градостроительства, в том числе закон РА «О градостроительстве», а также ряд принятых на его основе подзаконных актов.

Кроме этого значительная часть общественных отношений в области градостроительства, регулируется также нормами других, принятых ранее актов. Что касается последних, то на первый взгляд может показаться, что они не относятся к проблеме. Тем не менее содержащиеся в них нормы играют серьезную роль в регулировании рассматриваемых общественных отношений. К числу таковых актов относятся земельный и лесной кодексы РА, закон РА «Об особо охраняемых природных территориях», основы законодательства РА «Об охране природы», закон РА «Об обеспечении санитарно-эпидемиологической безопасности населения Республики Армения», закон РА «Об охране и использовании недвижимых памятников истории и культуры и исторической среды», закон РА «О государственной границе Республики Армения» и другие.

Предлагаемая Вашему вниманию работа является, по сути, первой попыткой систематизации и комплексного анализа многочисленных правовых актов, действующих в области градостроительства, а также определения сущности и особенностей государственного управления в рассматриваемой области.

В работе освещаются предмет, метод, субъекты, объекты градостроительного права РА, его место в системе права Армении, а также основы организации государственного управления в области градостроительства.

Следует отметить, что идея признания градостроительного права сама по себе нова – именно поэтому оно связано с многочисленными как теоретическими, так и практическими пробле-

Ալեքսանդր Սիրունյան
Անահիտ Սիրունյան

ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Երևան 2001

Александр Сирунян, Анаит Сирунян

ПРАВОВЕДЕНИЕ

Лекции для студентов медицинских учебных заведений

Ереван 2001

Ալեքսանդր Սիրունյան, Անահիտ Սիրունյան

ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Դասախոսություններ բժշկական ուսումնական հաստատությունների ուսանողների համար

Երևան 2001

U 555 Իրավագիտություն, -Երևան, Ասողիկ.-2001. -192 էջ:

U 1201000000 / 0136 (01)-2001 2001

ԳՄԴ 67

ISBN 99930 - 74 - 30 - 6

© Ալ. Սիրունյան, Ա.Սիրունյան 2001 թ.

ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ ԹԻՎ 1.

ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ

ԲԱԺԻՆ1.

ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ

Պետության, նրա հասկացության, էության, հասարակությունում նրա դերի վերաբերյալ հարցերը վաղեմի ժամանակներից պետականագիտության կարևոր, բարդ և բազմաթիվ հիմնախնդիրներ պարունակող հարցերից են: Դրա հիմնական պատճառները, ըստ էության, երեքն են.

1. **Քննարկվող հարցերը ուղղակի կամ անուղղակի առնչվում են հասարակության զանազան խավերի, դասերի, քաղաքական ուժերի և շարժումների շահերին.**
2. **Հասարակության ճակատագրի նկատմամբ ազդեցություն ունենալու և իր կողմից կատարվող գործառույթների և լուծվող խնդիրների առումով որևէ այլ կազմակերպություն չի կարող մրցել պետության հետ.**
3. **Պետությունը շատ բարդ և ներքուստ հակասական հասարակական-քաղաքական երևույթ է:**

Պետության գոյության սկզբից էլ խնդիրն ուսումնասիրողները փորձում էին պատասխանել այն հարցին, թե ինչ է պետությունը: Տարբեր ժամանակաշրջաններում առաջ են բերվել պետության հասկացության վերաբերյալ տարբեր մոտեցումներ, սկսած նրանից, որ պետությունը ընդհանուր իրավակարգ է (Մարկոս Տուլիոս Ցիցերոն), և վերջացրած նրանով, որ պետությունը հարկադրանքի բացարձակ իրավունքը պետությանը տրամադրելու միջոցով հարկադրաբար սահմանված խաղաղ կարգով ազատ մարդկանց հասարակական

Александр Сирунян

ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА ПРАВОНАРУШЕНИЯ В ОБЛАСТИ ГРАДОСТРОИТЕЛЬСТВА

Ереван 2001

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՍԻՐՈՒՆՅԱՆ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

(գիտա-գործնական ձեռնարկ)

ԵՐԵՎԱՆ-2001

АЛЕКСАНДР СИРУНЯН

ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА ПРАВОНАРУШЕНИЯ В ОБЛАСТИ ГРАДОСТРОИТЕЛЬСТВА

(научно-практическое пособие)

ЕРЕВАН-2001

УДК 342.5(479.25) (07)
ББК 67.99(2Ар) я2
С 407

Сирунян, Александр
С 407 Ответственность за правонарушения в области градостроительства (научно-практическое пособие).-Ер.:Асогик, 2001.-97ст.

Рекомендовано к изданию научно-учебным центром Генеральной прокуратуры Республики Армения

РЕДАКТОР
Начальник управления по защите государственных интересов Генеральной прокуратуры Республики Армения, государственный советник юстиции третьего класса,
кандидат юридических наук ДАНИЕЛЯН Г. Б.

КОНСУЛЬТАНТ
Заместитель мэра-губернатора Еревана,
главный архитектор города Еревана,
кандидат архитектуры, доцент Н. А. САРКИСЯН

Երաշխավորված է հրատարակման Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր դատախազության գիտա-ուսումնական կենտրոնի որոշմամբ

ԽՄԲԱԳԻՐ
Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր դատախազության պետական շահերի պաշտպանության վարչության պետ, արդարադատության երրորդ դասի պետական խորհրդական, իրավաբանական գիտությունների թեկնածու Գ.Բ.ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒ
Երևանի քաղաքապետի տեղակալ,
Երևան քաղաքի գլխավոր ճարտարապետ,
ճարտարապետության թեկնածու,
դոցենտ Ն.Ա.ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Литературный редактор и корректор И.Саакян
Компьютерное оформление А.Сирунян, Д.Дабагян
Оформление обложки фирма V-Group

С $\frac{1202000000}{0136(01)2001}$ 2001г.

ББК 67.99(2Ар)я2

ISBN 99930-74-05-5

© А.Сирунян 2001

ПРЕДИСЛОВИЕ

Проблемы, связанные с юридической ответственностью в области градостроительства, в последнее время стали наиболее актуальными в Республике Армения. Это обусловлено рядом теоретических и практических причин.

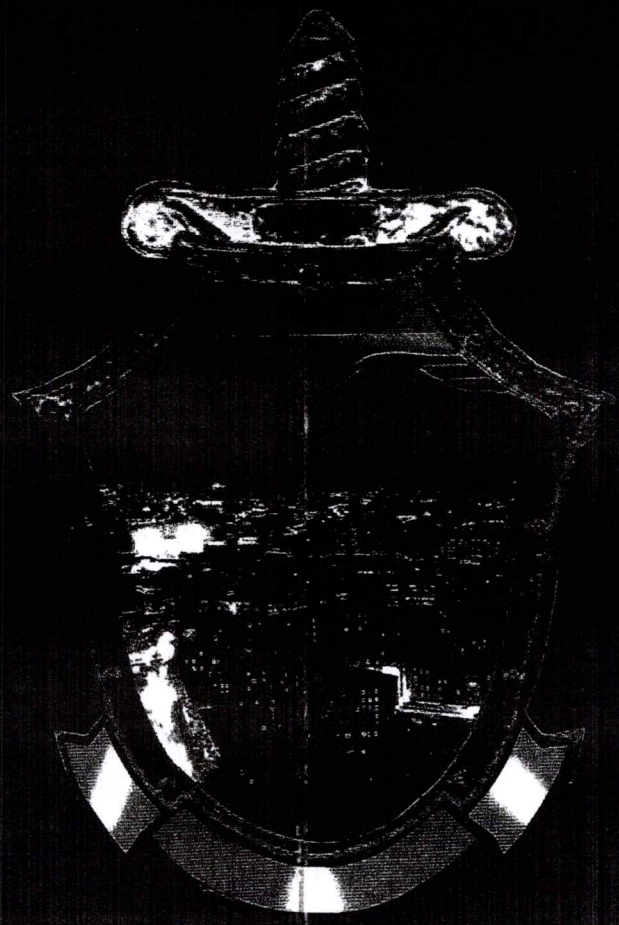
Основными из них являются почти массовое «наступление» незаконного и некачественного строительства в крупных городах республики, новизна и вследствие этого - определенная «неусвоенность» принятого в последние годы градостроительного законодательства и в сравнении с ним значительное отставание в развитии законодательства об ответственности в рассматриваемой области.

Предлагаемая читателю книга - исследование, в котором освещаются вопросы уголовной, административной и гражданской ответственности за правонарушения в области градостроительства. Она, наряду с вышедшим в 1999 и 2000 годах в издательстве журнала «Оринаканутюн» Генеральной прокуратуры Республики Армения и издательстве «Асогик» научно-практическим пособием «Градостроительное право Республики Армения», является второй частью проекта, посвященного комплексному анализу правового регулирования градостроительной деятельности.

Настоящее пособие содержит анализ уголовного, гражданского законодательства в части правонарушений в области градостроительства, а также законодательства об административных правонарушениях в данной области, комментарий ряда статей уголовного кодекса РА, Кодекса РА об административных правонарушениях и закона РА «Об ответственности за правонарушения в области градостроительства». Кроме этого, в работе также освещается публично-правовой аспект гражданско-правовой ответственности в области градостроительства.

Предлагаемое пособие рассчитано на студентов, аспирантов и преподавателей юридических ВУЗ-ов, руководителей и

АЛЕКСАНДР СИРУНЯН

ЗАКОННОСТЬ И ДИСЦИПЛИНА В ОБЛАСТИ ГРАДОСТРОИТЕЛЬСТВА

СИРУНЯН А.С.

ЗАКОННОСТЬ И ДИСЦИПЛИНА В ОБЛАСТИ ГРАДОСТРОИТЕЛЬСТВА

(научно-практическое пособие)

Ереван 2003

Ա. ՍԻՐՈՒՆՅԱՆ

ՕՐԻՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԿԱՐԳԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆԸ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

(գիտագործնական ձեռնարկ)

Երևան 2003

УДК 711 (479.25)
ББК 85.118(2Ар)
С 457

С 457 **Сирунян А.С.**
Законность и дисциплина в области градостроительства (научно-практическое пособие). - Ер.: Асогик, 2003.- 99 с.

В книге рассматриваются вопросы контрольной деятельности государственных органов и анализируются проблемы, связанные с результативностью обеспечения законности и дисциплины в области ведения градостроительной деятельности. Рассмотрен правовой статус государственной градостроительной инспекции, лицензионной службы министерства градостроительства, областных администраций, мэрии Еревана, государственного комитета кадастра недвижимости, агентства по охране памятников истории и культуры, а также органов местного самоуправления в части осуществления контроля за ведением градостроительной деятельности, формы и методы деятельности указанных органов и основные проблемы осуществления контроля в указанной области.

Оформление обложки А.Нерсисян
Корректор И. Саакян
Компьютерное оформление текста А.Пилоян

С 4902030000 2003г. ББК 85.118(2Ар)
0136(01)03

ISBN 99941-30-24-2

© Сирунян А., 2003 г.

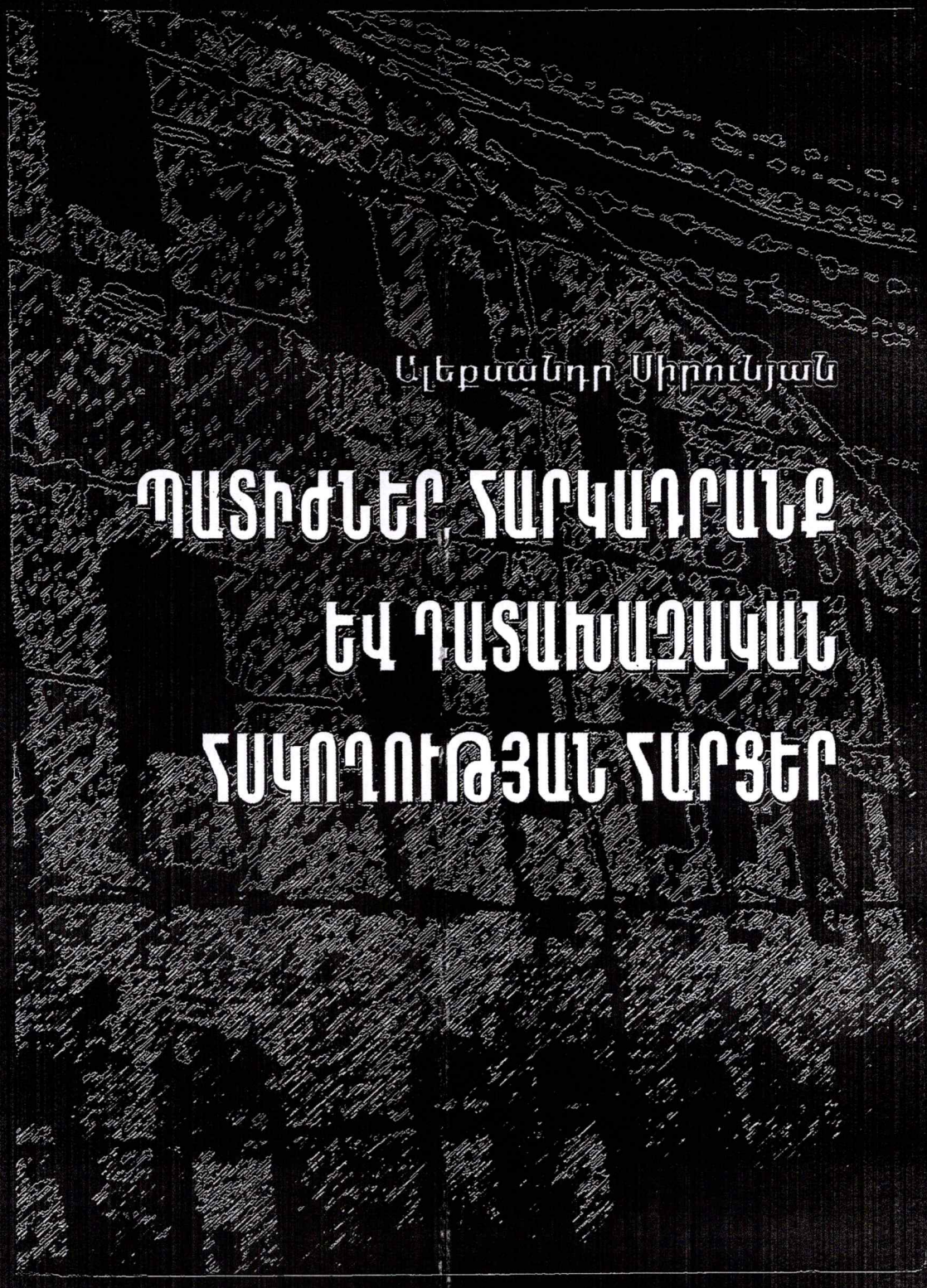
ПРЕДИСЛОВИЕ

Предлагаемая читателю книга посвящена проблемам обеспечения законности и дисциплины в области градостроительства. Наряду с вышедшими в 1999 году в издательстве журнала «Оринакануон» Генеральной прокуратуры РА, в 2000 и 2001 годах в издательстве «Асогик» книгами «Градостроительное право Республики Армения» и «Ответственность за правонарушения в области градостроительства», она является третьей последней частью проекта, посвященного комплексному анализу правового регулирования градостроительной деятельности.

В частности, в книге «Градостроительное право Республики Армения» рассмотрена совокупность правовых норм, именуемых градостроительным правом, как подотрасли административного права, проанализирован процесс ведения градостроительной деятельности от оформления прав застройщика на земельный участок и до завершения строительства по законодательству Республики Армения.

В книге «Ответственность за правонарушения в области градостроительства» дан анализ проблем юридической ответственности за нарушения градостроительного законодательства. В том числе рассмотрены соответствующие статьи уголовного кодекса РА, кодекса об административных правонарушениях, закона РА «Об ответственности за правонарушения в области градостроительства» и статья 188 гражданского кодекса, регулирующая отношения, связанные с последствиями возведения самовольной постройки.

В настоящем исследовании рассматриваются вопросы контрольной деятельности государственных органов и анализируются проблемы, связанные с результативностью обеспечения законности и дисциплины в области ведения градостроительной деятельности. В частности, рассмотрен правовой статус органов государства - государственной градостроительной инспекции, лицензионной служ-

Ալեքսանդր Սիրունյան

ՊԱՏԻԺՆԵՐ, ՀԱՐԿԱԴՐԱՆՔ ԵՎ ԴԱՏԱԽԱԶԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՍԻՐՈՒՆՅԱՆ

ՊԱՏԻԺՆԵՐ, ՀԱՐԿԱԴՐԱՆՔ ԵՎ ԴԱՏԱԽԱԶԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

Առարկայի ներածություն

ԵՐԵՎԱՆ
ԳԱՍՊՐԻՆՏ
2009

АЛЕКСАНДР СИРУНЯН

НАКАЗАНИЯ, ПРИНУЖДЕНИЕ И ВОПРОСЫ ПРОКУРОРСКОГО НАДЗОРА

Введение в предмет

ЕРЕВАН
ГАСПРИНТ
2009

ՀՏԴ 342.5(479.25):343(479.25)
ԳՄԴ 67.99(2Հ)0+67.99(2Հ)9
Ս 555

Սիրունյան Ա.
Ս-555 Պատիժներ, հարկադրանք և դատախազական հսկողության հարցեր. Առարկայի ներածություն / Ուսումնա-գործնական ձեռնարկ: Եր.: «ԳԱՍՊՐԻՆՏ», 2009, 192 էջ:

Գիտական խմբագիր
Երևանի պետական համալսարանի քրեական դատավարության և կրիմինալիստիկայի ամբիոնի դոցենտ, իրավաբանական գիտությունների թեկնածու Ա.Հարությունյան

Խորհրդային խմբագիր
Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր դատախազության անձնակազմի բաժնի պետ, արդարադատության գեներալ-մայոր, Հայաստանի Հանրապետության վաստակավոր իրավաբան Վ.Վարդանյան

Научный редактор
Доцент кафедры уголовного процесса и криминалистики Ереванского государственного университета, кандидат юридических наук А.Арутюнян

Консультант-редактор
Начальник отдела личного состава Генеральной прокуратуры Республики Армения, генерал-майор юстиции, заслуженный юрист Республики Армения В.Варданян

Կազմի ձևավորումը՝ Վ.Մանուսաջյանի

ԳՄԴ 67.99(2Հ)0+67.99(2Հ)9

ISBN 978-9939-53-344-5

© Ա.Սիրունյան, 2009

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 103 հոդվածի չորրորդ մասի համաձայն դատախազությունն օրենքով նախատեսված դեպքերում և կարգով հարուցում է քրեական հետապնդում, հսկողություն է իրականացնում հետաքննության և նախաքննության օրինականության նկատմամբ, դատարանում պաշտպանում է մեղադրանքը, պետական շահերի պաշտպանության հայց է հարուցում դատարան, բողոքարկում է դատարանների վճիռները, դատավճիռները և որոշումները, ինչպես նաև *հսկողություն է իրականացնում պատիժների և հարկադրանքի այլ միջոցների կիրառման օրինականության նկատմամբ*:

1998թ. ընդունվեց «Դատախազության մասին» Հայաստանի Հանրապետության նախորդ օրենքը, որն ուժի մեջ մտավ 1999թ. հունվարի 12-ին[1]: Ըստ այդ օրենքի 29 հոդվածի, պատիժների և հարկադրանքի այլ միջոցների կիրառման օրինականության նկատմամբ հսկողություն իրականացնելու տակ պետք էր հասկանալ հսկողություն.

1. ձերբակալվածներին պահելու,
2. նախնական կալանքի,
3. ազատազրկման վայրերում,
4. ազատազրկման հետ կապ չունեցող պատիժների,
5. դատարանի կողմից նշանակվող հարկադրանքի այլ միջոցների կիրառման ընթացքում օրենքների պահպանման նկատմամբ[2]:

Ըստ էության նշված օրենքը նախատեսում էր հսկողության առարկա մի քանի բնագավառներ, որոնք իրար հետ ուղղակի կապ չունեին: Մասնավորապես, դատախազը հսկողություն էր իրականացնում անձին ազատությունից զրկելու ընդամենը մի քանի տեսակների կիրառման (ձերբակալում, նախնական կալանք, որպես պատիժ նշանակված ազատազրկում) օրինականության նկատմամբ, հսկողություն էր իրա-

1 Տես՝ Հայաստանի Հանրապետության պաշտոնական տեղեկագիր. 1998. Թիվ 21(54).
2 Տես նաև՝ Ա.Սիրունյան. Դատախազական հսկողությունը պատիժների և հարկադրանքի այլ միջոցների կիրառման նկատմամբ (սահմանադրական տեսանկյուն) // Օրինականություն. 1999. Թիվ 7., Ա.Սիրունյան. Դատախազական հսկողությունը հարկադրանքի այլ միջոցների կիրառման նկատմամբ (գործնական տեսանկյուն) // Օրինականություն. 1999. Թիվ 9

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՍԻՐՈՒՆՅԱՆ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ԴԱՏԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

(Առարկայի ներածություն)

ԵՊՀ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ
ԵՐԵՎԱՆ - 2010

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՍԻՐՈՒՆՅԱՆ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ԴԱՏԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

(ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ)

Երևան
ԵՊՀ հրատարակչություն
2010

ՀՏԴ 342.5
ԳՄԴ 67.99(2)1
Ս 555

Երաշխավորվել է տպագրության
ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետի խորհրդի կողմից

Սիրունյան Ալեքսանդր
Ս 555 Պետական շահերի դատական պաշտպանությունը (առարկայինն ներածություն)/ Ա. Սիրունյան: – Եր.: ԵՊՀ հրատ., 2010, 128 էջ:

ՀՏԴ 342.5
ԳՄԴ 67.99(2)1

ISBN 978-5-8084-1314-6

© ԵՊՀ հրատարակչություն, 2010թ
© Ալեքսանդր Սիրունյան, 2010թ.

ЕРЕВАНСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

АЛЕКСАНДР СИРУНЯН

СУДЕБНАЯ ЗАЩИТА ГОСУДАРСТВЕННЫХ ИНТЕРЕСОВ

(ВВЕДЕНИЕ В ПРЕДМЕТ)

Ереван
Издательство ЕГУ
2010

А 12.00.02
Ա-55

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Ալեքսանդր Սերգեյի Սիրունյան

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԼԻՑԵՆԶԱՎՈՐՈՒՄԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՄԲ

ԺԲ.00.02 «Հանրային իրավունք (սահմանադրական իրավունք, վարչական իրավունք, ֆինանսական իրավունք)» մասնագիտությամբ իրավաբանական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի հայցման ատենախոսության ՍԵՂՄԱԳԻՐ

Երևան-1998

Ատենախոսության թեման հաստատվել է ՀՀ Գիտությունների Ազգային Ակադեմիայի Փիլիսոփայության և Իրավունքի Ինստիտուտում:

Գիտական ղեկավար՝ իրավաբանական գիտությունների դոկտոր Հ.Խաչատրյան

Պաշտոնական ընդդիմախոսներ՝ իրավաբանական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Ն.Այվազյան, իրավաբանական գիտությունների թեկնածու Գ.Դանիելյան

Առաջատար կազմակերպություն՝ ՀՀ Ազգային ժողովի աշխատակազմի իրավաբանական ծառայություն

Պաշտպանությունը կայանալու է 1998 թ. դեկտեմբերի 28-ին, ժամը 11^{00}-ին Երևանի պետական համալսարանի իրավաբանության 001 մասնագիտական խորհրդում (Երևան, Ա.Մանուկյան 1):

Ատենախոսությանը կարելի է ծանոթանալ ԵՊՀ գրադարանում:

Սեղմագիրն առաքված է 1998թ. նոյեմբերի «27»-ին:

Մասնագիտական խորհրդի քարտուղար՝ Գ.Ղարախանյան

429-99

1. ԱՇԽԱՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

Թեմայի արդիականությունը. Տնտեսական գործունեության լիցենզավորումը տնտեսության ոլորտում սուբյեկտների գործունեության կարգավորման առանցքային լծակներից մեկն է: Լիցենզավորման բնագավառի հիմնահարցերի լուծումը թույլ կտա հստակեցնել մի ամբողջ շարք հարակից հարցեր, կապված տնտեսական գործունեության ոլորտում օրինականության ապահովման, ինչպես նաև ապօրինի տնտեսական գործունեության հետևանքով առաջացող վնասակար, իսկ երբեմն էլ փտանգավոր հետևանքներից քաղաքացիների, հասարակության և պետության պաշտպանելու խնդիրների հետ:

Լիցենզավորումը հատուկ դեր ունի այն երկրների համար, որոնց տնտեսությունը, ի տարբերություն պլանային տնտեսության վրա հիմնված պետությունների, ազատ շուկայի վրա է հիմնված, քանի որ մի կողմից՝ քաղաքական և տնտեսական տեսանկյուններից լիցենզավորումն ազատ շուկայի բովանդակության համար այն էական «ուղղում» է հանդիսանում, մյուս կողմից՝ տնտեսական պրոցեսների անկառավարելիությունը սանձահարելու կարևոր լծակ է:

Ներկայումս մեր հանրապետությունը ազատ տնտեսական հարաբերությունների կառուցման փուլում է գտնվում: Սակայն դա չի նշանակում, որ այդ գործընթացն արհեստականորեն կանխորոշված է: Իհարկե, սոցիալիստական պլանային տնտեսության հեղինակությունն արդեն էապես խախտվել էր 12-րդ (վերջին) հնգամյակի տարիներին, երբ տնտեսական բարեփոխումները փորձում էին շուկայական ուղղվածության կողմնորոշում ձեռք բերել: Նույնիսկ, երբ 1989 թվականին տնտեսության փլուզումը և ճգնաժամի մոտ լինելը ակնհայտ էին, համառորեն ոչ թե տնտեսության առողջացման, այլ շուկային անցնելու ծրագրեր էին իրականացվում: Նոր օրենսդրությունը ամրագրում էր պետական սեփականության տնտեսության կառավարման քայքայման գաղափարախոսական ցուցումը: Ի հետևանք քայքայվում և փլուզվում էր միասնական ժողովրդատնտեսական համալիրը[1]: Վերլուծելով համանման իրավիճակում գտնվող ՌԴ փորձը, Գ.Յավլինսկին նշել է նաև, որ բարեփոխումների առաջին փուլի ռազմավարական սխալն այն է, որ միանվագ փորձ արվեց

[1] Տես՝ Еремин А. // Государство и право. 1993. №6. էջ 26-27.

փոխարինել տնտեսության պետական կարգավորումը մոնետարիստական «գործիքներով», որի հետևանքով մենք ծայրաստիճան մենաշնորհված կեղծ շուկա ստացանք[2]:

90-ականների սկիզբն ամբողջ պրոբյամբ առաջին պլան մղեց հիմնահարցերի մի ամբողջ զանգված, որոնք բնորոշ են սկզբնական ժամանակաշրջանի շուկայական տնտեսության ձևավորմանը: Տնտեսական գործունեության ոլորտում հարաբերությունների կարգավորման համար հին օրենսդրության անպիտանելիությունը, տնտեսական գործունեության ազատությունը հռչակող նորմ-սկզբունքներից կարգավորիչ նորմերի անընդհատ հետ մնալը, Հայաստանի տնտեսությունը հանգեցրեցին անկառավարելիության և անարխիայի եզրին: Նշված ժամանակաշրջանը բնութագրվում էր ցածր և կասկածելի որակի մթերային ապրանքներով, ոգելից և այլ խմիչքներով, փտանգավոր որակի դեղամիջոցներով: Բազմաթիվ ներդրումային ընկերություններ, ձեռնարկելով ֆինանսական «բուրգեր», ավանդատուներին չվերադարձրին իրենց ավանդները և խոստացած հավելավճարները, սպառնալի բնույթ ձեռք բերեց ընդերքի, ջրային, բնական այլ ռեսուրսների ապօրինի օգտագործումը, «Սևաճ» ազգային պարկում տեղի ունեցող ձկնգողությունը, համախակի էին դարձել գունավոր և թանկարժեք մետաղներ պարունակող սարքավորումների հափշտակությունների դեպքերը և այլն: Շուկայի ձևավորման սկզբնական շրջանում ձեռներեցների մի մասի կողմից այն ընկալվել էր որպես առանց որևէ կանոնների անսահմանափակ գործունեության պայման՝ հասարակության շահերի շրջանակներից դուրս և առանց նրա կարիքները հաշվի առնելու: Միևչդեռ հայտնի է, որ շուկայական ազատությունը ևս խիստ կանոնակարգման կարիք է զգում. Թեև ՀՀ Սահմանադրության 8 հոդվածի համաձայն սեփականատերն իր հայեցողությամբ է տիրապետում, օգտագործում և տնօրինում իրեն պատկանող գույքը, միաժամանակ, սեփականության իրավունքի իրականացումը չպետք է վնաս պատճառի շրջակա միջավայրին, խախտի այլ անձանց, հանրության և պետության իրավունքներն ու օրինական շահերը:

Հետագա տարիների իրադարձությունները, ինչպես նաև պատմական փորձը, ցույց են տվել, որ սոցիալ-տնտեսական անհաջողությունները որպես հետևանք, քաղաքական կատակլիզմներ են առաջացնում: Նման երևույթներից չխուսափեցին Հայաստանը (օրինակ, խարխլված ավանդատուների 1994-1996 թթ. բազմաթիվ ցույցերը), Ռուսաստանը, ԱՊՀ և Հարավային Եվրոպայի մյուս երկրները: 1996-

[2] Տես՝ Спиной вперед не ходят. // Российская газета առ 16 ապրիլի 1994թ.

1997 թվականների ընթացքում այդպիսի բարդությունների հերթական վայր դարձավ Ալբանիան, որտեղ ֆինանսական «բուրգերի» զոհ դարձած ավանդատուների ցույցերն ըստ էության քաղաքացիական պատերազմի վերածվեցին:

Լիցենզավորման հետազոտումը չափազանց կարևոր է այն պատճառով, որ երկրում թերի և անկատար լիցենզավորման առկայությունը հղի է ավելի վնասակար հետևանքներով, քան դրա բացակայությունը ընդհանրապես: Եթե, տնտեսության պետական կարգավորման այլ մեթոդները, օրինակ, որևէ հարկատեսակը, հակամենաշնորհային օրենսդրությունը, սերտիֆիկացումը շարքային քաղաքացիների հատուկ հետաքրքրությունը չի առաջացնում, ապա միայն հիշատակումն այն մասին, որ այս կամ այն ներդրումային ընկերությունը, բանկը, մասնավոր ուսումնական հաստատությունը, բուժհիմնարկը և այլն ունեն լիցենզիա, իսկ նրա գործունեության արդյունքում սպառողին վնաս է պատճառվել, վերջինս մեղադրում է պետությանը, պահանջելով իր վրա վերցնել նրա կողմից լիցենզավորված սուբյեկտի պատասխանատվությունը:

Շուկայական հարաբերություններում մարդը հանդես է գալիս և՝ որպես արտադրող, և՝ որպես սպառող: Այդ շահերի միջև թվում է, կա մեծ հակասություն, քանի որ յուրաքանչյուրը ձգտում է դիմացինի հաշվին առավել մեծ եկամուտ ստանալ: Այդ հակասությունը լուծելու համար ստեղծվել են շուկայի կանոնները, որոնք յուրաքանչյուրին դրդում են իր շահերը հոգալիս, չխախտել համամարդկային արժեքների, բարոյականության և սոցիալական արդարության պահանջները:

Ընկերությունների և միավորումների մյուս տեսակների մասին նման օրենսդրությունը պաշտպանում է ավանդատուների, բաժնետերերի, մասնակիցների և դրա հետ մեկտեղ պահպանում է սպառողների շահերը: Այն նպատակաուղղված է, որպեսզի չթույլատրի շուկայում անբարեխիղճ, արկածախնդիր կոնտրագենտի մասնակցությունը:

Հակամենաշնորհային օրենսդրությունը, լայն սպառման ապրանքների բազմաթիվ տեսակների արտադրության և առևտրի լիցենզավորումը, որոշ ապրանքատեսակների արտահանման և ներմուծման նկատմամբ վերահսկողությունը, ուղղված են ինչպես արտադրողների, այնպես էլ սպառողների շահերի պաշտպանությանը[3]:

Այսպիսով, քննարկվող հիմնահարցի կարևորության վերաբերյալ պնդումն անտարակույս կասկած չի հարուցում: Չնայած լիցենզավորման հարաբերական նորությանը, այն շուկայի պայմաններում

[3] Տես՝ Халфина Р. // Государство и право. 1993. №6. էջ 23.

տնտեսության պետական կառավարման գլխավոր գործիքներից մեկն է և նպատակ ունի կանխարգելելու այդ գործունեության վնասակար և վտանգավոր դրսևորումների առաջացումը:

Լիցենզավորման հիմնահարցերի ուսումնասիրությունը ունի նաև այլ խնդիրներ:

Ազատ մրցակցության վրա հիմնված շուկայի պայմաններում հանդիսանալով տնտեսական գործունեության պետական կարգավորման մեթոդներից մեկը, լիցենզավորումը չպետք է վերածվի տնտեսական գործունեության իրականացման խոչընդոտի: Այդ առումով լիցենզավորման վերաբերյալ գոյություն ունեն երկու տարբեր մոտեցումներ.

1. լիցենզավորումը հակասում է շուկայական հարաբերություններին, հանգեցնում է բյուրոկրատիզմի և պետք է վերացվի:
2. լիցենզավորումը շուկայական հարաբերությունների համար հակացուցված չէ և պետք է իրականացվի պետության կողմից[4]:

Այսինքն, լիցենզավորման ինստիտուտի կիրառումը պետք է զուգորդվի առնվազն, հետևյալ 2 պայմանների պահպանմամբ.

1. Լիցենզավորման միջոցով ապահովել քաղաքացիների, հասարակության և պետության շահերի պաշտպանությունը.
2. Ստեղծել տնտեսական գործունեության իրականացման համար առավելագույն ազատ պայմաններ, այդ թվում՝ ամենն տեսակ արգելքների հնարավոր նվազեցումը:

Հետազոտության հիմնական նպատակներն ու խնդիրները. Հեղինակի գլխավոր նպատակն է տնտեսական գործունեության լիցենզավորմանը նվիրված համալիր հետազոտության ստեղծումը: Այդ նպատակով անհրաժեշտ է լուծել հետևյալ խնդիրները.

1. Քննարկել Հայաստանի օրենսդրությունում և տնտեսական կյանքում լիցենզավորման գոյության սոցիալ-տնտեսական և իրավական նախադրյալները, հետազոտել ազատ մրցակցության վրա հիմնված հասարակության շուկայական հարաբերությունների պայմաններում տնտեսության պետական կառավարման անհրաժեշտությունն ու դրա առանձնահատկությունները:

[4] Տես՝ Алехин А.П.Развитие системы функций, методов и форм управления в современных условиях // Алехин А.П., Кармолицкий А.А., Козлов Ю.М. Административное право Российской Федерации. Москва. «Зерцало». 1997. էջ 405.

2. Որոշել լիցենզավորման էությունը և տնտեսության ոլորտում նրա նշանակությունն ու նպատակները, սահմանել լիցենզավորման հասկացությունը:
3. Քննարկել լիցենզավորման ինստիտուտի իրավաբանական բնույթը, առարկան, մեթոդը, խնդիրները, սկզբունքները, կառուցվածքը, որոշել նրա տեղը իրավունքի համակարգում:
4. Լուսաբանել լիցենզավորման և տնտեսության պետական կարգավորման մյուս մեթոդների, հատկապես պետական գրանցման, հարկման և սերտիֆիկացման հարաբերակցությունը:
5. Քննարկել առանց լիցենզիայի տնտեսական գործունեության իրականացման համար վարչական և քրեական պատասխանատվության հիմնահարցերը, զուգահեռաբար լուսաբանելով տնտեսական գործունեության և նրա բաղկացուցիչ մասերի էությունը:
6. Մշակել «Հայաստանի Հանրապետությունում տնտեսական գործունեության լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը (Ի դեպ, լիցենզավորման ինստիտուտի հետ կապված բացթողումների զգալի մասը պայմանավորված է հանրապետությունում օրինաստեղծ գործընթացի անկատարությամբ: Դեռևս 1992 թվականին ՀՀ Գերագույն խորհրդի «Ձեռնարկությունների և ձեռնարկատիրական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի կիրարկման կարգի մասին» որոշման 17 կետի «է» ենթակետով ՀՀ Գերագույն խորհրդի տնտեսական ինքնուրույնության և տնտեսության զարգացման հարցերի մշտական հանձնաժողովին հանձնարարվել էր ՀՀ կառավարության հետ համատեղ 10-ամսյա ժամկետում ՀՀ Գերագույն խորհրդի քննարկմանը ներկայացնել «Տնտեսական գործունեության տեսակներով զբաղվելու թույլտվությունների (լիցենզիաների) մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը, որը մինչև օրս չի ընդունվել)[5]:

Իհարկե, հեղինակը չի հավակնում նշված ոլորտում եղած բոլոր խնդիրների ամբողջական և սպառիչ լուծմանը: Լիցենզավորման հետ կապված հիմնահարցերը շատ են և բազմաբնույթ: Սույն աշխատության խնդիրն է տնտեսական գործունեության լիցենզավորման ոլորտում հիմնական և, մեր կարծիքով (հաշվի առնելով լիցենզավորման բացառիկ նորությունը) առաջնահերթ հիմնահարցերի լուսաբանումը, ինչպես նաև դրանց լուծման հնարավոր ուղիների առաջարկման փորձը:

[5] Տես՝ ՀՀ Գերագույն խորհրդի տեղեկագիր. 1991. թիվ 5. հոդ. 81.

Խնդիրների լուսաբանման և լուծման ընթացքում հեղինակը հիմնվել է Ռուսաստանի, Էստոնիայի, Ֆինլանդիայի, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների, նախկին ԽՍՀ Միության տարածքի մյուս երկրների, Ռուսաստանի Դաշնության սուբյեկտների, մասնավորապես, Մոսկվա քաղաքի, Մոսկվայի մարզի, Սանկտ-Պետերբուրգ քաղաքի և Լենինգրադի մարզի օրենսդրության դրական փորձի, գիտական աղբյուրների, տնտեսագիտության պատմական փորձի, ինչպես նաև ՀՀ դատախազության տնտեսական, սոցիալական և բնապահպան ոլորտներում օրենքների կատարման վրա հսկող բաժնի ստուգումների նյութերի վրա:

Հետազոտության խնդիրների շարքում կարևոր տեղ են զբաղեցնում կոնկրետ առաջարկությունները, որոնք կարող են Հայաստանի տնտեսական օրենսդրության, ինչպես նաև առանց լիցենզիայի լիցենզավորման ենթակա գործունեությամբ զբաղվելու համար վարչական և քրեական պատասխանատվության վերաբերյալ օրենսդրության կատարելագործման համար էական դրական նշանակություն ունենալ:

Սույն աշխատությունում քննարկվող հիմնահարցերի շրջանակների ընտրությունը կատարված է հետևյալ երկու չափանիշներով.

1. Լիցենզավորման նշանակությունն ու դերը քաղաքացիների, հասարակության և պետության շահերն տնտեսական գործունեության վնասակար կամ վտանգավոր ազդեցությունից պաշտպանելու, և դրա հետ մեկտեղ տնտեսական գործունեության առավել հնարավոր ազատականություն ապահովելու համար.

2. Լիցենզավորման ինստիտուտի, որպես իրավունքի նորմերի առանձնացված համակցության, անբավարար ուսումնասիրված լինելը և տնտեսական գործունեության լիցենզավորման հետ կապված մի շարք հարցերի բանավեճային բնույթը: Այսինքն, հեղինակի նպատակն է իրականում գոյություն ունեցող իրավական հիմնահարցերի լուծման ուղիների որոնումը, որոնց վերաբերյալ որոշակիության և հստակության, Հայաստանի Հանրապետության ինչպես նորմատիվ, այնպես էլ համապատասխան գիտական աղբյուրներում, բացակայում է:

Տնտեսական գործունեության լիցենզավորման իրավական հիմնահարցերը քննարկելիս նախ անհրաժեշտ է պարզություն մտցնել լիցենզավորման նշանակության և նրա մակրոտնտեսական դերի առանցքային հարցում, որպեսզի հնարավոր լինի հստակեցնել քննարկվող ինստիտուտի շրջանակները, որոնցով այն տարբերվում է հարակից այնպիսի ինստիտուտներից, ինչպիսիք են տնտեսական գործունեության սուբյեկտների պետական գրանցումը և տնտեսության պետական կարգավորման այլ մեթոդները (հարկումը, սերտիֆիկացումը և այլն):

Այդ կապակցությամբ անհրաժեշտ է լիցենզավորման ինստիտուտը ուսումնասիրել տարբեր տեսանկյուններից.

1. Լիցենզավորումը որպես տնտեսական գործընթացների կարգավորման օբյեկտիվ անհրաժեշտություն,

2. Լիցենզավորումը որպես տնտեսության պետական կարգավորման համալիր մեթոդ,

3. Լիցենզավորումը որպես տնտեսական գործունեության ազատականացման միջոց,

4. Լիցենզավորումը որպես պետական բյուջեի համալրման միջոց:

Հետազոտության առանձին կողմ է վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսդրության և քրեական օրենսդրության, մասնավորապես, առանց լիցենզիայի լիցենզավորման ենթակա տնտեսական գործունեությամբ զբաղվելու համար պատասխանատվություն նախատեսող նորմերի ուսումնասիրությունը:

Անհրաժեշտ է նկատել, որ տնտեսական գործունեության լիցենզավորման իրավական հիմնահարցերի ուսումնասիրությունը չի սահմանափակվում միայն լիցենզիաների ստացման, վերացման, կասեցման, անվավեր ճանաչման, լիցենզավորման ենթակա գործունեության իրականացման հետ կապված հարաբերությունները կարգավորող իրավանորմերի ուսումնասիրությամբ և քննարկվող ոլորտում հասարակական հարաբերությունների գործուն կարգավորման վրա այս կամ այն չափով ազդեցություն ունեցող մի շարք այլ նորմեր է ընդգրկում:

Սույն հետազոտության եզրահանգումների հիմնական մասը նպատակահարմար է շարադրել «Հայաստանի Հանրապետությունում տնտեսական գործունեության լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ձևով:

Հետազոտման մեթոդները. Նկատի ունենալով ատենախոսությունում վերլուծվող հարցերի շրջանակը և դրանից բխող հետազոտման լայն մեթոդաբանական եղանակների օգտագործման անհրաժեշտությունը, ուսումնասիրություններ կատարելիս հեղինակը ձգտել է կիրառել այնպիսի մեթոդներ, ինչպիսիք են դիալեկտիկական, պատմական, տրամաբանական և համեմատական մեթոդները:

Հետազոտության գիտական նորույթը. Լիցենզավորման ինստիտուտի հետ կապված բազմաթիվ հիմնահարցերի և խնդիրների առկայությունը պայմանավորված է նրանով, որ Հայաստանի թե իրավարանության ու տնտեսագիտության, և թե գործնական կյանքի համար այն նորույթ է: Մասնավորապես, Հայաստանի, Ռուսաստանի և նախկին խորհրդային հանրապետությունների օրենսդրությունում լիցենզավորման ինստիտուտի առաջացման պահից, վերջինիս ընդամենը մի քանի հետազոտություն է նվիրվել: Ըստ որում, աշխատությունների մեծամասնությունում լիցենզավորումը լուսաբանվել է տնտեսության պետական կառավարման մյուս մեթոդների, իսկ մի շարք աշխատություններում էլ՝ վարչական, քաղաքացիական, տնտեսական, ձեռնարկատիրական իրավունքի ինստիտուտների հետ համատեղ: Այդ առումով լիցենզավորման ինստիտուտի վերաբերյալ որոշակի ուսումնասիրություններ են կատարվել Յու.Տիխոմիրովի, Յու.Կոզլովի, Ա.Ալյոխինի, Օ.Օլեյնիկի, Գ.Օսնոյկովայի, Կ.Տոտևի, Կ.Ռիվկինի, Ա.Պիկուլկինի և մի շարք այլ հեղինակների կողմից: Հայաստանում լիցենզավորման վերաբերյալ հրապարակվել է ընդամենը մեկ հոդված՝ տնտեսագիտության դոկտոր Ա.Մարկոսյանի կողմից[6]:

Վերը նշված հանգամանքներն էլ որոշում են սույն հետազոտության գիտական նորույթը:

Պաշտպանության են ներկայացվում հետևյալ դրույթները.

Լիցենզավորման հիմնահարցերի ուսումնասիրությամբ հեղինակը հանգել է հետևյալ եզրահանգումներին, որոնք ներկայացվում են պաշտպանության.

1. *Լիցենզավորումը* տնտեսության ոլորտում պետական կառավարման մեթոդ է, որն ապահովում է հատուկ այն պայմանների՝ նորմերի, ստանդարտների, ծրագրերի, նորմատիվային կանոնների, կատարումը, որոնց չկատարելը կարող է վնասակար կամ վտանգավոր հետևանքներ ունենալ մարդկանց, հասարակության, պետության շահերի, ինչպես նաև շրջակա միջավայրի համար և այդ պատճառով լիցենզավորման ենթակա գործունեության տեսակը

[6] Տես՝ Ա.Մարկոսյան. Մեկնաբանություններ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում տնտեսական գործունեության տեսակներով զբաղվելու կարգի վերաբերյալ // Հարկային տեղեկատու. 1993. թիվ 1.

ենթակա է դատարեցման ոչ թե ընդհանուր՝ դատական, այլ՝ հատուկ՝ վարչական կարգով՝ վնասի առաջացումը կանխարգելելու կամ առաջացած վնասի խորացումը կանխելու համար:

2. Լիցենզավորումը պետական բյուջեի համալրման միջոց է, քանի որ լիցենզիա ստանալու համար լիցենզիայի հավակնորդը պետական տուրք է վճարում: Միաժամանակ, պետբյուջեի համալրման լիցենզավորման գործառույթը օժանդակ է և գործունեությունը լիցենզավորման ենթակա գործունեության տեսակների շարքին դասելիս, այն որպես լիցենզավորման նպատակ դիտվել չի կարող, որովհետև պետական բյուջեի համալրման ուղղակի գործառույթը դրված է տնտեսության պետական կարգավորման այլ մեթոդների, մասնավորապես՝ հարկման մեթոդի, վրա:

3. Լիցենզավորումը կարող կատարել տնտեսական գործունեության ազատականացման միջոցի գործառույթ, քանի որ սեփականության ձևերի հավասարության պայմաններում ազատ շուկայի էությանը խորթ է պետական մենաշնորհ հանդիսացող տնտեսական գործունեության գոյությունը և այդ գործունեության տեսակներին անհրաժեշտ է տալ լիցենզավորման ենթակա գործունեության կարգավիճակ, դրանով հնարավորություն ընձեռնելով այն նաև ոչ պետական առևտրային սուբյեկտների կողմից իրականացնելու համար:

4. Լիցենզավորման ինստիտուտի սկզբունքներն են.
- ◊ Տնտեսական գործունեության *ազատ իրականացումը*,
- ◊ Լիցենզավորման ենթակա գործունեության տեսակների *անհատականությունը*,
- ◊ Լիցենզավորման *բացառիկությունը*,

5. Լիցենզավորման ինստիտուտը վարչա-իրավական ինստիտուտ է, քանի որ կարգավորում է տնտեսության ոլորտի պետական կառավարման հետ կապված հասարակական հարաբերություններ, կարգավորվող հարաբերություններում միշտ սուբյեկտներից մեկը պետական կամ տարածքային կառավարման մարմին է և լիցենզավորման ինստիտուտին բնորոշ է վարչական իրավունքի իմպերատիվ մեթոդը:

6. Լիցենզավորման բնագավառի հիմնահարցերը պայմանավորված են այդ բնագավառում ենթաօրենսդրական ակտերի բազմությամբ ու նրանց միջև եղած հակասություններով և հասունացել է հանրապետությունում համապատասխան միասնական օրենսդրական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը: Հեղինակի այդ առաջարկությունը ձևակերպված է «Հայաստանի Հանրապետությունում տնտեսական գործունեության լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի հեղինակային նախագծի ձևով, որը ներկայացվում է ատենախոսության հավելվածում:

7. Առանց լիցենզիայի լիցենզավորման ենթակա տնտեսական գործունեության իրականացման համար վարչական և քրեական պատասխանատվություն պետք է առաջանա, հավասարապես, եթե այդ գործունեությունը ձեռնարկատիրական է, բանկային, կամ շահույթ ստանալու նպատակ չհետապնդող, իրականացվում է ձեռնարկություններում, բանկերում, իրավաբանական այլ անձանց շրջանակներում, ֆիզիկական անձանց, այդ թվում՝ անհատ ձեռներեցների կողմից, կախված չէ այդ գործունեությունը իրականացնող սուբյեկտների սեփականության ձևից և շահույթ ստանալու հանգամանքից: Այդ մասին համապատասխան առաջարկությունները ներկայացվել են ՀՀ Ազգային Ժողովի Պետա-իրավական հարցերի մշտական հանձնաժողով, որտեղ քննարկման առարկա են դարձել:

<u>Ատենախոսության գործնական նշանակությունը.</u>

1. Աշխատության գործնական նշանակությունն առաջին հերթին պայմանավորված է նրա արդիականությամբ, որովհետև ինչպես Հայաստանը, այնպես էլ հետխորհրդային տարածքի երկրները բոլորովին վերջերս են ձեռնամուխ եղել շուկայական պայմանների տնտեսական իրականությանը կիրառելի տնտեսական օրենսդրության ստեղծմանը: Հետազոտության մեջ արված եզրահանգումներն ու առաջարկությունները, կարող են հաշվի առնվել տնտեսության պետական կառավարման և, հատկապես, լիցենզավորման վերաբերյալ մոտեցումներն ու հիմնադրույթները մշակելիս:
2. Աշխատության որոշ բաժիններ կարող են օգտագործվել որպես «Վարչական իրավունք», «Վարչական պատասխանատվություն», «Ձեռնարկատիրական իրավունք», «Քրեական իրավունք-Հատուկ մաս» դասընթացների կիրառական ձեռնարկներ:

3. Հետազոտության եզրահանգումները կարող են նշանակություն ունենալ ՀՀ ինչպես տնտեսական գործունեության լիցենզավորումն իրականացնող պետական և տարածքային կառավարման, այնպես էլ դատախազական, քննչական և հարկային մարմինների համար:
4. Հետազոտության արդյունքում մշակված «Հայաստանի Հանրապետությունում տնտեսական գործունեության լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը, ինչպես նաև վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսդրությունում և քրեական օրենսդրությունում փոփոխություններ կատարելու մասին առաջարկությունները կարող են օգտակար լինել Հայաստանի Հանրապետությունում օրինաստեղծ գործընթացում և հեղինակի կողմից ներկայացվել է ՀՀ Ազգային Ժողով:

<u>Հետազոտության արդյունքների փորձարկումը.</u>

Աշխատությունում կատարված հետազոտությունների արդյունքում առաջացած եզրահանգումները՝ «Հայաստանի Հանրապետությունում տնտեսական գործունեության լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի և Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում և ՀՀ քրեական օրենսգրքում փոփոխությունների վերաբերյալ առաջարկությունների ձևով, հեղինակը ներկայացրել է ՀՀ Ազգային Ժողով:

Միաժամանակ, առաջադրված դրույթները օգտագործվել են ՀՀ դատախազության կողմից տնտեսական, սոցիալական և բնապահպան ոլորտներում ուսումնասիրություններ կատարելիս:

<u>Հրապարակումները.</u> Ատենախոսության հիմնական դրույթների վերաբերյալ հեղինակի կողմից հրապարակվել է 7 հոդված:

2. ԱՏԵՆԱԽՈՍՈՒԹՅԱՆ ԲԱՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ատենախոսությունը շարադրված է 177 էջի վրա, բաղկացած է ներածությունից, չորս գլուխներից (տասնվեց պարագրաֆներից), ամփոփումից, գրականության և իրավական ակտերի ու փաստաթղթերի ցանկերից, հավելվածից («Հայաստանի Հանրապետությունում տնտեսական գործունեության լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի հեղինակային նախագիծ):

Ներածության մեջ հիմնավորվում են աշխատության աշխատության թեմայի արդիականությունը, հետազոտման նպատակները, գիտական նորույթը և գործնական նշանակությունը:

Առաջին գլխում (Լիցենզավորման ինստիտուտի առաջացման սոցիալ-տնտեսական և իրավական նախադրյալները), որը բաղկացած է 2 պարագրաֆներից, վերլուծվում են շուկայական տնտեսության պետական կառավարման առանձնահատկությունները և բացահայտվում այն նոր օրինաչափությունները, որոնք արդի ժամանակաշրջանում ներհատուկ են տնտեսության ոլորտի պետական կառավարմանը, նշելով, որ այդ հասարակական հարաբերությունների կարգավորման արդյունավետ լուծումը ներկա պայմաններում հնարավոր է միայն ոչ այնքան համոզման, որքան հարկադրանքի տարրը պահելու միջոցով:

Թեև, շուկայական հարաբերությունների վրա հիմնված ժամանակակից տնտեսությանը բնորոշ են հասարակական հարաբերությունների շուկայական կարգավորիչներ, դրա հետ մեկտեղ, հատկապես, երբ խնդիրը վերաբերում է հանրային շահի պաշտպանությանը, շուկայի պայմաններում չի վերացվում նաև հասարակական հարաբերությունների վարչական բնույթ ունեցող արտաշուկայական կարգավորիչների դերը: Այդպիսի կարգավորիչների խմբին է դասվում նաև տնտեսական գործունեության լիցենզավորումը:

Երկրորդ գլխում (Լիցենզավորման էությունը), որը բաղկացած է 4 պարագրաֆներից, քննարկվում է լիցենզավորման էությունը և նրա 3 գործառույթները: Ելակետ ընդունելով ձեռներեցության ազատության սկզբունքը և ՀՀ Սահմանադրության 8 հոդվածի դրույթն այն մասին, որ սեփականատերն իր հայեցողությամբ տիրապետում, օգտագործում և տնօրինում է իրեն պատկանող գույքը, հեղինակը, հիմնվելով նույն հոդվածում ամրագրված այն դրույթի վրա, որ սեփականության իրավունքի իրականացումը չպետք է վնաս պատճառի շրջակա միջավայրին, խախտի այլ անձանց, հանրության և պետության իրավունքներն ու օրինական շահերը, նշում է, որ լիցենզավորումը տնտեսության պետական կառավարման մեթոդ է, որն ապահովում է այն հատուկ նորմերի, ստանդարտների, ծրագրերի, նորմատիվային կանոնների կատարումը, որոնց չկատարելը կարող է վնասակար կամ

վտանգավոր հետևանքներ ունենալ մարդկանց, հասարակության, պետության շահերի, ինչպես նաև շրջակա միջավայրի համար:

Հիմք ընդունելով վերոգրյալը, հեղինակը նշում է նաև, որ ձեռներեցության ազատության սկզբունքի ամրագրված լինելու և լիցենզավորման գոյության պայմաններում ազատ շուկային խոչք է պետական մենաշնորհ հանդիսացող տնտեսական գործունեության գոյության հանգամանքը: Այդ առթիվ առաջարկվում է պետական մենաշնորհ հանդիսացող տնտեսական գործունեությունը ամրագրել որպես լիցենզավորման ենթակա գործունեություն, դրանով հնարավորություն ընձեռնելով այն ոչ պետական ձեռնարկությունների կողմից իրականացնելու համար:

Բացի այդ հեղինակը նշում է, որ լիցենզավորումը բացի վերը նշված երկու գործառույթներից, կրում է նաև պետական բյուջեի համալրման գործառույթը, քանի որ լիցենզիա ստանալու համար ձեռներեցները պետական տուրք են վճարում: Միաժամանակ, բյուջեի համալրման խնդիրը օժանդակ է և լիցենզավորման նպատակի՝ հատուկ պայմանների կատարման ապահովման հետ, կապ չունի և որպես լիցենզավորման նպատակ դիտվել չի կարող, որովհետև պետական բյուջեի համալրման ուղղակի գործառույթը դրված է տնտեսության պետական կարգավորման այլ մեթոդների, մասնավորապես՝ հարկման մեթոդի, վրա:

Նույն գլխում հեղինակի կողմից վերլուծվում է տնտեսության պետական կազավորման մեթոդների համակարգը և որոշվում դրանում լիցենզավորման տեղն ու նշանակությունը: Մասնավորապես, այդ առթիվ նշվում է, որ շուկայի պայմաններում տնտեսության պետական կարգավորումը իրականացվում է կարգավորման երկու խումբ մեթոդների միջոցով՝ ինքնուրույն և համալիր: Դրանցից, տնտեսության պետական կարգավորման ինքնուրույն մեթոդները (հարկում, ստանդարտացում և այլն) ծառայում են պետության անմիջական նպատակների իրականացմանը, իսկ համալիր մեթոդներն ապահովում են ինքնուրույն մեթոդների գործողությունը. պետական գրանցման մեթոդն ապահովում է հարկման մեթոդի գործողությունը, լիցենզավորումը՝ ստանդարտացման, արժութային կարգավորման, այլ մեթոդների և այլն:

Պետության անմիջական նպատակները՝ գանձարան գումարներ ստանալը, հասարակության, մարդկանց սոցիալական և տնտեսական շահերի պաշտպանությունը և այլն, իրականացվում են տնտեսության պետական կարգավորման ինքնուրույն մեթոդների միջոցով, այսինքն այն մեթոդների, որոնցից յուրաքանչյուրն ունի իր

սեփական նշանակությունը. հարկման մեթոդը՝ գանձարան գումարների մուտքն է ապահովում, ստանդարտացման մեթոդը՝ տարբեր բնագավառներում ապահովում է ստանդարտների կատարումը, արժութային կարգավորումը՝ արժույթի հետ կապված գործառնությունների օրինականությունն ու պետության առջև դրա հետ կապված պարտավորությունների կատարումն է ապահովում և այլն: Տնտեսության պետական կարգավորման համալիր մեթոդներն ընդամենն ապահովում են ինքնուրույն մեթոդների գործողությունը:

Նույնն էլ վերաբերում է լիցենզավորման մեթոդին: Լիցենզավորումը տնտեսության պետական կարգավորման համալիր մեթոդ է, որն ապահովում է որոշակի նորմերի, ստանդարտների, ծրագրերի, նորմատիվային կանոնների, այսինքն՝ հատուկ պայմանների կատարումը: Այն դեպքում, երբ ինքնուրույն մեթոդների գործողությունը բավարար չէ անբարենպաստ հետևանքների կանխման համար, ապա առաջանում է լիցենզավորման գործողության անհրաժեշտությունը, որի միջոցով էլ ապահովվում են այն նորմերի, ստանդարտների, ծրագրերի, նորմատիվային կանոնների կատարումը, որոնց չկատարելը պետության, հասարակության, մարդկանց շահերի, ինչպես նաև շրջակա միջավայրի համար կարող է առաջացնել վնասակար կամ վտանգավոր հետևանքներ:

Այսինքն, լիցենզավորումն ինքնուրույն կարգավորման գործառույթ ունենալ չի կարող:

<u>Երրորդ գլխում</u> (Լիցենզավորման ինստիտուտի իրավաբանական բնույթը), որը բաղկացած է 5 պարագրաֆներից, լուսաբանվել է լիցենզավորման ինստիտուտի հասկացությունը, առարկան, մեթոդը, կառուցվածքը, որպես վարչահրավական առաջատար ինստիտուտի նրա տեղը իրավունքի համակարգում, բացահայտելով նրա սկզբունքներն ու խնդիրները:

Հեղինակը նշում է, որ լիցենզավորման ինստիտուտը՝ վարչահրավական ինստիտուտ է, քանի որ կարգավորում է տնտեսության ոլորտի պետական կառավարման հետ կապված հասարակական հարաբերություններ, կարգավորվող հարաբերություններում միշտ սուբյեկտներից մեկը իշխանական լիազորություններով օժտված պետական կամ տարածքային կառավարման մարմին է և լիցենզավորման ինստիտուտին բնորոշ է վարչական իրավունքի իմպերատիվ մեթոդը: Նշված հատկանիշների շնորհիվ

լիցենզավորման ինստիտուտը պատկանում է վարչական իրավունքի ճյուղին:

Վերլուծելով լիցենզավորման ինստիտուտի սկզբունքները, հեղինակը նշում է, որ դրանք են.

◊ Տնտեսական գործունեության *ազատ իրականացումը* - այսինքն, տնտեսական գործունեության իրականացումը ի սկզբանե պետք է դիտել ազատ, լիցենզավորմանը չտալով ինքնանպատակի բնույթ,

◊ Լիցենզավորման ենթակա գործունեության տեսակների *անհատականությունը* - այսինքն, գործունեության տեսակը որպես լիցենզավորվող ճանաչելիս պետք է առաջնորդվել ոչ թե այդ գործունեության արտաքին բնութագրով (օրինակ, եթե գործունեության տեսակը կապված է բժշկության կամ ֆինանսների հետ, ապա այն պարտադիր պետք է լիցենզավորվի), այլ պետք է ուսումնասիրել դրա հետ կապված հասարակական հարաբերությունները կարգավորող բոլոր նորմերը, պարզել, թե դրանց մեջ կան արդյոք այնպիսիք, որոնց չկատարելը կարող է հանգեցնել վնասակար կամ վտանգավոր հետևանքների, և այդ ժամանակ միայն որոշել, այդ գործունեության տեսակի լիցենզավորման անհրաժեշտությունը,

◊ Լիցենզավորման *բացառիկությունը* - այսինքն, տնտեսական գործունեության տեսակը որպես լիցենզավորվող պետք է ճանաչվի միայն այն դեպքում, երբ ակնկալվող վնասակար կամ վտանգավոր հետևանքների կանխարգելումը կամ առաջացած հետևանքների խորացման կանխումը անհրաժեշտ է իրականացնել օպերատիվորեն, ինչպես նաև այդ պատճառով գործունեության դադարեցումն իրականացնել ոչ թե դատական, այլ՝ վարչական կարգով:

Նույն գլխում ուսումնասիրվել է լիցենզավորման կարգը և դրա հետ կապված մի շարք հարցեր, որոնք վերաբերում են լիցենզիա տրամադրելուն, տրամադրումը մերժելուն, լիցենզիոն հայտերի քննարկմանը, լիցենզիոն փորձաքննության կատարմանը, լիցենզիայի կասեցմանը, վերացմանը, անվավեր ճանաչմանը և այլն: Եղած հիմնահարցերը բացատրվում են քննարկվող բնագավառում ենթաօրենսդրական ակտերի բազմությամբ ու նրանց միջև եղած հակասություններով, որից հետևում է հանրապետությունում համապատասխան օրենսդրական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը:

Նույն գլխում վերլուծվել են լիցենզավորման բնագավառի տերմինաբանության որոշ հիմնահարցեր: Հեղինակը փորձել է

հստակեցնել այդ հարցում եղած մոտեցումները, դրանով լիցենզավորումը տարանջատելով այլ հասկացություններից, և առաջին հերթին՝ արտոնագրումից: Այդ առթիվ ատենախոսությունում նշվում է, որ ի տարբերություն լիցենզավորման, արտոնագրով պետության կողմից պաշտպանվում և հաստատագրվում է գյուտի, օգտակար մոդելի, արդյունաբերական նմուշի իրավունքը: Արտոնագրով հաստատագրվում է արդյունաբերական սեփականության օբյեկտի ճկատմամբ հեղինակությունը, օբյեկտի առաջնությունը և օգտագործման բացառիկ իրավունքը[7]: Տնտեսական գործունեության *լիցենզիա* տերմինը նշանակում է պետության կողմից տրվող հատուկ պայմանների հետ կապված գործունեության թույլտվություն: Տվյալ համատեքստում այլ տերմինների օգտագործումը (արտոնագիր, գրանցում և այլն) չեն բխում լիցենզավորման, որպես տնտեսության պետական կարգավորման մեթոդի էությունից:

Չորրորդ գլխում (Պատասխանատվությունը լիցենզավորման բնագավառում), որը բաղկացած է 5 պարագրաֆներից, հետազոտվել են լիցենզավորման բնագավառի իրավապահպան ոլորտները և դրանց հետ կապված մի շարք հիմնահարցեր: Հեղինակը գտնում է, որ առանց լիցենզիայի լիցենզավորման ենթակա տնտեսական գործունեություն իրականացնելու համար վարչական կամ քրեական պատասխանատվության պետք է ենթարկվեն այդ գործունեությունը իրականացնող բոլոր անձինք, հավասարապես, եթե այդ գործունեությունը

◊ Ձեռնարկատիրական է, բանկային կամ շահույթ ստանալու նպատակ չհետապնդող,

◊ Իրականացվում է ձեռնարկություններում, բանկերում, իրավաբանական այլ անձանց շրջանակներում, ֆիզիկական անձանց, այդ թվում՝ անհատ ձեռներեցների կողմից,

◊ Կախված չէ այդ գործունեությունն իրականացնող սուբյեկտների սեփականության ձևից,

[7] Տես՝ «Արտոնագրերի մասին» ՀՀ օրենքի 4 հոդված // ՀՀ Գերագույն խորհրդի տեղեկագիր. 1993. թիվ 15/16. հոդ. 276, ՀՀ քաղաքացիական օրենսգիրք. գլուխ 65 // ՀՀ պաշտոնական տեղեկագիր. 1998. թիվ 17 (50). էջ 385

◊ Շահույթ ստանալուն հանգեցրել է կամ չի հանգեցրել:

Վերոգրյալը վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 169 և ՀՀ քրեական օրենսգրքի 155-1 հոդվածներում իր ամրագրումն է գտել բոլորովին վերջերս՝ նաև հեղինակի կողմից ՀՀ ԱԺ պետական-իրավական հարցերի մշտական հանձնաժողով ներկայացված համապատասխան առաջարկությունների քննարկման արդյունքում:

Ամփոփման մեջ տրվում են ատենախոսությունում կատարված ուսումնասիրությունների և վերլուծությունների համակարգված եզրահանգումները:

Գրականության ցանկում ընդգրկված են 45 մենագրություններ, 41 գիտական հոդվածներ և պարբերական մամուլի 24 հրապարակումներ:

Իրավական ակտերի և փաստաթղթերի ցանկը բաղկացած է 174 օրենսդրական և ենթաօրենսդրական ակտերից ու փաստաթղթերից:

Հավելվածը ներկայացված է «Հայաստանի Հանրապետությունում տնտեսական գործունեության լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ձևով: Օրինագիծը բաղկացած է 3 գլուխներից և 20 հոդվածներից:

Ատենախոսության հիմնական դրույթները արտացոլվել են հետևյալ հրապարակումներում

1. *Ա.Միրումյան.* Պետական գրանցման և լիցենզավորման վերաբերյալ օրենսդրությունը խախտելու համար պատասխանատվության հիմնահարցերը // Օրենք և իշխանություն. 1997. թիվ 1-3. էջեր 44-49
2. *Ա.Միրումյան.* Լիցենզավորման հասկացությունը Հայաստանի իրավունքում. // Օրենք և իշխանություն. թիվ 8. 1997. էջեր 33-38
3. *Ա.Միրումյան.* Լիցենզավորման կարգի որոշ հիմնահարցեր. // Իրավունք և օրինականություն. թիվ 3 (13). 1997. էջեր 39-44

1. *Ա.Սիրունյան.* Ընկալի պայմաններում տնտեսության պետական կարգավորման որոշ հիմնահարցեր. // Օրենք և իշխանություն. թիվ 12-13. էջեր 53-56
2. *Ա.Սիրունյան.* Տնտեսական գործունեության իրավական կարգավորման որոշ հիմնահարցեր // Իրավագիտության հարցեր. 1998. թիվ 1. էջեր 66-74
3. *Ա.Սիրունյան.* Լիցենզավորման ինստիտուտը Հայաստանի իրավական համակարգում // Օրենք և իշխանություն. 1998. թիվ 3-4. էջեր 70-79
4. *Ա.Սիրունյան.* Լիցենզավորման դերը պետական բյուջեի համալրման գործում // Հանձնված է տպագրության «Պետություն և իրավունք» հանդեսի թիվ 3 համարում:

Александр Сергеевич Сирунян

«ЛИЦЕНЗИРОВАНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВУ РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ»

Резюме автореферата диссертации на соискание ученой степени кандидата юридических наук по специальности Ж.Б 00.02 «Публичное право (конституционное право, административное право, финансовое право)».

Научный руководитель-доктор юридических наук Хачатрян Г.М.

Официальные оппоненты-доктор юридических наук, профессор Айвазян Н.А., кандидат юридических наук Даниелян Г.Б.

Ведущая организация «Юридическая служба Национального Собрания РА».

В диссертации рассматривается ряд проблем, связанных с одним из ведущих административно-правовых институтов - институтом лицензирования экономической деятельности.

Принимая за основу принцип свободы предпринимательства и закрепленное статьей 8 Конституцией Республики Армения положение о том, что собственник по своему усмотрению владеет, пользуется и распоряжается принадлежащим ему имуществом, автор, ссылаясь на другое положение той же статьи Конституции о том, что реализация права на собственность не должна наносить ущерба окружающей среде, нарушать права и законные интересы других лиц, общества и государства, отмечает следующее:

В Республике Армения экономическая деятельность в любых ее формах осуществляется свободно. Исключением являются виды деятельности, которые сопряжены с выполнением таких норм, стандартов, программ, нормативных правил, невыполнение которых может повлечь вредные или опасные последствия для граждан, общества или государства, а также для окружающей среды, и в силу этого обстоятельства такая деятельность посредством лицензирования в необходимых случаях подлежит прекращению административном порядке.

На защиту выносятся следующие положения:

I. *Лицензирование*-метод государственного управления в сфере экономики, призванный обеспечить выполнение субъектами экономической деятельности выполнение особых условий- норм, стандартов, программ, нормативных правил, невыполнение которых может повлечь вредные или опасные последствия для интересов граждан, общества или государства, а также для окружающей среды и по этой причине для предупреждения вреда или предотвращения усугубления наступившего вреда лицензируемый вид деятельности, подлежит прекращению не в общем - судебном, а особом - административном порядке.

II. Лицензирование является ее средством пополнения государственного бюджета, так как для получения лицензии соискатель уплачивает государственную пошлину. Однако цель пополнения государственного бюджета не подлежит рассмотрению в качестве причины для признания вида деятельности лицензируемым, так как прямая функция пополнения госбюджета принадлежит иным методам государственного регулирования экономики, в частности методу налогообложения.

III. Лицензирование может являться также рычагом либерализации экономической деятельности, а именно: в условиях равенства форм собственности те виды деятельности, которые по законодательству РА признаны государственной монополией и право их осуществления принадлежит исключительно государственным предприятиям, должны быть транформированы в виды деятельности, подлежащие лицензированию, с целью их осуществления негосударственными субъектами хозяйствования.

IV. Принципами института лицензирования являются:

- ◊ *Свободное осуществление* экономической деятельности,
- ◊ *Индивидуальность* видов деятельности, подлежащих лицензированию,
- ◊ *Исключительность* лицензирования.

V. Институт лицензирования является административно-правовым институтом, так как его нормами регулируются отношения, связанные с государственным управлением в сфере экономики, одним из субъектов регулируемых отношений всегда является орган государственного или территориального управления и институту лицензирования присущ императивный метод административного права.

VI. Проблемы лицензирования обусловлены многочисленностью в этой области подзаконных актов и имеющимися между ними противоречиями, и назрела необходимость принятия в республике соответствующего законодательного акта. Это предложение оформлено в виде авторского законопроекта «О лицензировании экономической деятельности в Республике Армения», который автором был представлен в Национальное Собрание РА и прилагается к диссертации.

VII. За осуществление без лицензии деятельности, подлежащей лицензированию, административной и уголовной ответственность должна наступить, если эта деятельность предпринимательская, банковская или не преследующая цели получения прибыли, осуществляется в рамках предприятий, банков, иных юридических лиц, физическими лицами, в том числе индивидуальными предпринимателями, не зависит от формы собственности субъекта, осуществляющего эту деятельность и обстоятельства получения прибыли. Соответствующие предложения автора по этому вопросу были рассмотрены в постоянной комиссии по государственно-правовым вопросам Национального Собрания РА.

05.02.2013

Տպագրված է ՀՀ ԲՈՀ-ի պատվերով

Հանձնված է տպագրության 24.11.98 թ: Պատվեր 282: Տպաքանակ 60:

Տպագրված է «Դավիթ» կոոպերատիվի տպարանում:
Երեւան, Տերյան 72:

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL1782117

ԴԱՏԱԿԱՆ ԴԵՊԱՐՏԱՄԵՆՏԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

0009, ք.Երևան, Կորյուն 15/1, Հեռ. (00374 10) 511-771, www.court.am

№ ԴԴ-1 Ա-9262

«21» նոյեմբերի 2024թ.

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՍԵՐԳԵՅԻ ՍԻՐՈՒՆՅԱՆԻՆ

Հարգելի պարոն Սիրունյան,

Ի պատասխան Դատական դեպարտամենտի կենտրոնական մարմնում 14.11.2024թ. մուտքագրված Ձեր դիմումի.

Տեղեկացվում է, որ Ալեքսանդր Սերգեյի Սիրունյանի

վերաբերյալ առկա են ՀՀ Վարչական դատարանի թիվ ՎԴ/8943/05/21, թիվ ՎԴ/6827/05/21, թիվ ՎԴ/1916/05/16, թիվ ՎԴ/1920/05/16, թիվ ՎԴ/1910/05/16, թիվ ՎԴ/6291/05/15, թիվ ՎԴ/6269/05/15, թիվ ՎԴ/6289/05/15, թիվ ՎԴ/6323/05/15, թիվ ՎԴ/6328/05/15, թիվ ՎԴ/6324/05/15, թիվ ՎԴ/6493/05/15, թիվ ՎԴ/6500/05/15, թիվ ՎԴ/6698/05/15, թիվ ՎԴ/6703/05/15, թիվ ՎԴ/6710/05/15, թիվ ՎԴ/6738/05/15, թիվ ՎԴ/6806/05/15, թիվ ՎԴ/6786/05/15, թիվ ՎԴ/7133/05/15, թիվ ՎԴ/7122/05/15, թիվ ՎԴ/7130/05/15, ՎԴ/0155/05/16, թիվ ՎԴ/0172/05/16, թիվ ՎԴ/0173/05/16, թիվ ՎԴ/0210/05/16, թիվ ՎԴ/0215/05/16, թիվ ՎԴ/0511/05/16, թիվ ՎԴ/0507/05/16, թիվ ՎԴ/0489/05/16, թիվ ՎԴ/0874/05/16, թիվ ՎԴ/0888/05/16, թիվ ՎԴ/0865/05/16, թիվ ՎԴ/1025/05/16, թիվ ՎԴ/1018/05/16, թիվ ՎԴ/1026/05/16, թիվ ՎԴ/1209/05/16, թիվ ՎԴ/1208/05/16, թիվ ՎԴ/1305/05/16, թիվ ՎԴ/1317/05/16, թիվ ՎԴ/1428/05/16, թիվ ՎԴ/1423/05/16, թիվ ՎԴ/1670/05/16, թիվ ՎԴ/1673/05/16, թիվ ՎԴ/4331/05/15, թիվ ՎԴ/5302/05/15, թիվ ՎԴ/5293/05/15, թիվ ՎԴ/5299/05/15, թիվ ՎԴ/5582/05/15, թիվ ՎԴ/5564/05/15, թիվ ՎԴ/5591/05/15, թիվ ՎԴ5836/05/15, թիվ ՎԴ/5839/05/15, թիվ ՎԴ/5843/05/15, թիվ ՎԴ/5837/05/15, թիվ ՎԴ/5821/05/15, թիվ ՎԴ/6032/05/15, թիվ ՎԴ/6024/05/15, թիվ ՎԴ/6026/05/15, թիվ ՎԴ/6023/05/15, թիվ ՎԴ/6272/05/15

վարչական գործերը, ինչպես նաև առկա են Երևան քաղաքի ընդհանուր իրավասության դատարանի թիվ ԵԴ/51182/02/21, թիվ ԵԱՆԴ/1701/02/10, թիվ ԵԴ/1380/02/20, թիվ ԵԿԴ/1252/02/13, թիվ ԵԿԴ/2816/02/13, թիվ ԵԱԴԴ/1196/02/12 քաղաքացիական գործերը, որոնցով վերոնշյալ անձը հանդիսանում է հայցվոր:

Միաժամանակ տեղեկացվում է, որ Ալեքսանդր Սերգեյի Սիրունյանի վերաբերյալ առկա են Երևան քաղաքի ընդհանուր իրավասության դատարանի թիվ ԵԴ/21967/02/20, թիվ ԵԴ/3508/02/20, թիվ ԵՇԴ/2014/02/15, թիվ ԵԿԴ/2636/02/15 քաղաքացիական գործերը, թիվ ԵԴ/32336/03/20 վճարման կարգադրությունը և ՀՀ Վարչական դատարանի թիվ ՎԴ/46231/03/13 և թիվ ՎԴ/16256/03/11 վճարման կագադրությունները որոնցով Ալեքսանդր Սերգեյի Սիրունյանը հանդիսանում է պատասխանող:

Հարկ է նշել, որ համապատասխան ուսումնասիրությունն իրականացվել է «Դատական համակարգ» տեղեկատվական համակարգչային ծրագրի միջոցով (սկսած՝ 2008 թվականից):

ՀԱՐԳԱՆՔՈՎ՝ **ՆԱԻՐԻ ԳԱԼՍՏՅԱՆ**

Դատական պրակտիկայի վերլուծության և մշտադիտարկման վարչություն
Կատ.՝ Ա.Վարդանյան
Հեռ (010) 511-831

Трудовая книжка

ПТ-I № 0586748

Фамилия Сарумян

Имя Александр

Отчество Сергеевич

Дата рождения 25.11.1971г.
(число, месяц, год)

Образование среднее
(н/среднее, среднее, н/высшее, высшее)

Профессия, специальность рабочий

Дата заполнения „05" августа 1986 г.

Подпись владельца книжки

М. П. ОТДЕЛ КАДРОВ

Подпись лица, ответственного за выдачу трудовых книжек

Жигалина
(разборчиво)

СВЕДЕНИЯ О РАБОТЕ

№ записи	Дата			Сведения о приеме на работу, и об увольнении (с указанием на статью,	о переводах на другую работу причин и со ссылкой пункт закона)	На основании чего внесена запись (документ, его дата и номер)
	число	месяц	год			
1	2			3		4
1.	01	03	1986	Масленый Принята на работу в цех рабочей.	консервный з-д сезонную фруктовый	пр. 82-к от 1.03.86г.
2.	01	11	1986	Уволен с работы заверением	в связи с сезоном.	пр. 126-к от 1.11.86г.
				Ст. инспектор по кадрам		Мельник

СВЕДЕНИЯ О РАБОТЕ

ТТ-I № 0586748

№ записи	Дата: число	Дата: месяц	Дата: год	Сведения о приеме на работу, и об увольнении (с указанием на статью,	о переводах на другую работу причин и со ссылкой пункт закона)	На основании чего внесена запись (документ, его дата и номер)
1	2			3		4
3.	25	11	1986	Принят на фрезеровщик	переведен на работу в цех рабочим	↓ пр. 137-к от 26.11.86г.
4.	01	09	1988	Уволен в связи с поступлением в ВУЗ.	с поступлением	пр. 133-к от 2.09.88г.
				Сан инспектор по кадрам		Печатью

СВЕДЕНИЯ О РАБОТЕ

№ записи	Дата			Сведения о приеме на работу, и об увольнении (с указанием на статью,	о переводах на другую работу причин и со ссылкой пункт закона)	На основании чего внесена запись (документ, его дата и номер)
	число	месяц	год			
1	2			3		4
	19	08	88р	Принят на должность	Прик. по личному составу	Пр. п 192 §9
						19.08.88р.
	23	06	93р	Уволен по собственному желанию	Прик. по личному составу	№133 §10
						23.06.93р.

СВЕДЕНИЯ О РАБОТЕ

ТТ-I № 0586748

№ записи	Дата: число	Дата: месяц	Дата: год	Сведения о приеме на работу, и об увольнении (с указанием на статью,	о переводах на другую работу причин и со ссылкой пункт закона)	На основании чего внесена запись (документ, его дата и номер)
1	2			3		4
				hh ynpn	peuoynpuu	
	01	09	1993	Ypuuuuyyyy 5	hh ynpnpeuoynpuu	hp. N 376
				unypuuuuuu u	peuuuynpuuuu	01.09.93p.
				npnpnu5 opuuyn	upp yuuynpuu5	
				ypuu nuuuy pun	ep ynpnpeuoy-	
				uynpuuuuuu		
	15	08	1994	Ypuuuuyyyy 5 hh	yuuynpeuoynpuu	hp. N 366
				unypuuuuuu u	peuuuynpuuuu	15.08.94p.
				npnpnu5 opuuyn	uoupp yuuynpuu5	
				ypuu nuuuy pun	yuuuuynpuuuu	
	13	01	1999	Ypuuuuyyyy 5 hh	9uuuuynp yuuynpeu-	hp. N 55
				peuuuynpuuuu	upuuuuyuu5	13.01.99p.
				uuuuuynp uuuuyn	uuuuuynpuuuu	

СВЕДЕНИЯ О РАБОТЕ

№ записи	Дата			Сведения о приеме на работу, и об увольнении (с указанием на статью,	о переводах на другую работу причин и со ссылкой пункт закона)	На основании чего внесена запись (документ, его дата и номер)
	число	месяц	год			
1	2			3		4
				Принят в	Переведен	
	30	04	2004	Принят в	Переведен в	Пр. № 130
				Министерство	Министерство	30.04.04г.
				Чрезвычайных	Чрезвычайных	
				Ситуаций	Ситуаций	
				Заместителем	Заместителем	
				Начальника	Начальника	
	15	02	2005	Назначен	Назначен	Пр. № 189
				Министерство	Министерство	15.02.05г.
				Чрезвычайных	Чрезвычайных	
				Ситуаций	Ситуаций	
				Начальником	Начальником	
				Управления	Управления	
	28	03	2009	Уволен в	Переведен	Пр. № 246

СВЕДЕНИЯ О РАБОТЕ

ТТ-I № 0586748

№ записи	Дата: число	Дата: месяц	Дата: год	Сведения о приеме на работу, и об увольнении (с указанием на статью,	о переводах на другую работу причин и со ссылкой пункт закона)	На основании чего внесена запись (документ, его дата и номер)
1	2			3		4
				принят[illegible]	[illegible]	28.03.09г.
	04	06	2009	[illegible]	[illegible]	пр. № 102
				[illegible]	[illegible]	04.06.09г.
				[illegible]		
				[illegible]		
				[illegible]	

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՍԵՐԳԵՅԻ ՍԻՐՈՒՆՅԱՆ

Ինքնակենսագրություն

Ծնվել եմ 1971 թվականին Վրաստանի Հանրապետությունում՝ բժշկի ընտանիքում:

1993 թվականին ավարտել եմ Երևանի պետական համալսարանի իրավաբանական ֆակուլտետը:

1998 թվականին պաշտպանել եմ «Տնտեսական գործունեության լիցենզավորումը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ» թեմայով թեկնածուական ատենախոսություն, ստացել իրավաբանական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան:

1997-2006 թվականներին Վաշինգտոն, Բուդապեշտ, Երևան, Լոս Անջելես քաղաքաներում անցել եմ ԱՄՆ Զարգացման միջազգային գործակալության (AID), Ամերիկայի փաստաբանների միության (ABA-CEELI), ԱՄՆ հետաքննությունների դաշնային բյուրոյի, ԱՄՆ արդարադատության դեպարտամենտի կողմից կազմակերպված դատահրավական բարեփոխումներին և քրեական իրավունքի խնդիրներին վերաբերող վերապատրաստումներ:

1994-2009թթ. աշխատել եմ Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր դատախազությունում որպես վարչության դատախազ, ավագ դատախազ, Արարատի մարզի դատախազության դատախազ:

2001-2013թթ. դասավանդել եմ Երևանի պետական համալսարանի իրավաբանական ֆակուլտետի քաղաքացիական դատավարության ամբիոնում:

2007 թվականին հանդիսացել եմ ԵՊՀ իրավաբանական ֆակուլտետի պետական քննական հանձնաժողովի նախագահ:

2009 թվականից մինչև օրս հանդիսանում եմ «Սիրունյան» փաստաբանական գրասենյակի տնօրեն, Փաստաբանների պալատի փաստաբան:

Հեղինակել եմ 7 գիրք և 30 գիտական հոդված:

Ունեմ արդարադատության առաջին դասի խորհրդականի (գնդապետի) կոչում, դոցենտի գիտական կոչում:

Հանդիսանում եմ «Քաղաքացիական պայմանագիր» կուսակցության անդամ:

Ամուսնացած եմ, ունեմ 2 երեխա:

«Սիրունյան» փաստաբանական գրասենյակի տնօրեն, Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատի փաստաբան, արդարադատության առաջին դասի խորհրդական, դոցենտ

Ալեքսանդր Սիրունյան

22.11.2024